

ПАУЛО КОЕЉО

АЛХЕМИЧАР

Paulo Coelho
O Alquimista

Карваџо, Нарцис

Посвећено Ж.

*Алхемичару који познаје и користи тајне
Великог Дела.*

А кад иђаху њушем и он уђе у једно село, а жена нека, њо имену Марѡа, њрими ѡа у своју кућу. И у ње бјеше сесѡра, њо имену Марија, која и сједе код ноју Исусовијех и слушаше бесједу његову. А Марѡа се бјеше забунила како ће ѡа дочекаѡи и ѡрикучивши се рече: Госѡоде! Зар ѡи не мариш иѡио ме сесѡра моја осѡави саму да служим? Реци јој дакле да ми ѡомаже. А Исус одговарајући рече јој: Марѡа! Марѡа! Бринеш се и ѡрудии за мноѡо, а само је једно ѡошребно. Али је Марија добри дијел изабрала, који се неће узети од ње.

Јеванђеље ѡо Луки ѡлава 10: 38—42

(ѡревод Вука Сѡи. Караѡића)

Предговор

Битно је да се укаже на чињеницу да је *Алхемичар* симболична књига, за разлику од *Дневника једног Чаробњака*, који није дело фикције.

Једанаест година живота посветио сам проучавању Алхемије. Сама помисао на могућност претварања метала у злато или откривање Еликсира Младости, исувише је очаравајућа да је не би приметио било који почетник заинтересован за Магију. Признајем да ме је Еликсир Младости највише привлачио: пре него што сам схватио и осетио присуство Бога, помисао да ће се једног дана све завршити доводила ме је до очајања. Тако, сазнавши за могућност да се доспе до течности захваљујући којој бих знатно продужио своје постојање, одлучио сам да се и телом и душом посветим њеном проналажењу.

Било је то време великих друштвених промена – почетак шездесетих година – и још се није могло доћи до озбиљних списа о Алхемији. Почео сам, као и једна од личности ове књиге, да трошим оно мало новца што сам имао на куповину увезених књига, посвећујући много сати свакога дана проучавању њихових сложених симбола. Потражио сам у Рио де Жанеиру две или три особе које су се озбиљно посветиле Великом Делу, али оне су одбиле да ме приме. Упознао сам још много људи који су за себе говорили да су алхемичари, који су имали сопствене лабораторије и обећавали ми да ће да ме упуте у тајне Умећа, али су за узврат тражили да им

се плати читаво богатство; данас схватам да ти људи нису имали појма о ономе чему је наводно требало друге да подучавају.

Упркос свој мојој приљежности, резултати су били никакви. Ништа се није дешавало од онога што су приручници из Алхемије тврдили својим компликованим речником. Било је ту безброј симбола, змајева, лавова, Сунца, Месеца и Меркура, и ја сам стално имао утисак да сам на погрешном путу јер симболички језик оставља огроман простор за грешке. Очајан што нисам нимало напредовао, године 1973. поступио сам крајње неодговорно. У то време сам, по уговору са Секретаријатом за образовање Мато Гроса, држао часове из позоришне уметности у тој држави и решио да искористим своје ученике који су у позоришним лабораторијама као задату тему имали Смарагдну Таблицу. Такав став, заједно с неким мојим упадима у мочварну област Магије, допринео је да на сопственој кожи осетим истинитост пословице: „Све се враћа, све се плаћа.“ Све што је било око мене потпуно је пропало.

Наредних шест година живота био сам прилично скептичан према свему што се тичало области мистике. У том духовном прогонству научио сам много значајних ствари: да једну истину прихватамо само када је у почетку из дубине душе негирамо, да не смемо бежати од сопствене судбине и да је Божја рука бескрајно племенита, упркос Његовој строгости.

Године 1981. упознао сам свог Учитеља, који ће ме вратити на пут који ми је уписан. И док ми је он преносио своја знања, вратио сам се проучавању Алхемије за сопствени рачун. Једне ноћи, док смо разговарали после исцрпљујуће телепатске сеансе, упитах га зашто је речник алхемичара толико неодређен и компликован.

– Постоје три врсте алхемичара – рече мој Учитељ. – Они који су неодређени зато што не знају о чему говоре; они који су неодређени зато што знају о чему говоре, али такође знају да је језик Алхемије језик упућен срцу, а не разуму.

– А трећа врста? – упитих.

– То су они који никада нису чули за Алхемију, али који су успели да самим својим животом открију Камен Мудрости.

После тога, мој Учитељ – који је припадао оној другој врсти – одлучи да ми даје часове из Алхемије. Открио сам да је симболички језик, који ме је толико љутио и наводио на погрешан пут, био једини пут којим се стиже до Душе Света, односно до онога што је Јунг назвао „колективно несвесно“. Открих Личну Легенду и Божје Знаке, истине које мој интелектуални начин размишљања није прихватао због тога што су исувише једноставне. Открих да достићи Велико Дело није задатак малог броја људи, него свих људских бића на кугли земаљској. Наравно, Велико Дело се не приказује увек у облику неког јајета или неке флашице с течностима, него сви ми можемо – без и најмање сенке сумње – да уронимо у Душу Света.

Због тога, *Алхемичар* је такође један симболичан текст. На његовим страницама, осим што преносим све оно што сам научио о овој области, настојим да искажем поштовање великим писцима који су успели да досегну Универзални Језик: Хемингвеју, Блејку, Борхесу (који је такође искористио персијску историју за једну од својих прича), Малби Тахану, између осталих. Да бих употпунио овај подужи предговор и приказао оне које је мој Учитељ назвао трећом врстом алхемичара, вреди труда да вас подсетим на једну причу коју ми је он испричао у својој лабораторији.

Мајка Божја, с дететом Исусом у наручју, решила је да сиђе на Земљу и обиђе један самостан. Пуни поноса, сви фратри су направили дугачак ред и сваки је излазио пред Девицу да јој искаже своје поштовање. Један је рецитовао лепе стихове, други је показао своје илуминације којима је осликао Библију, трећи је изрецитовао имена свих светих. И тако редом, монах за монахом, исказаше поштовање Деви Марији и детету Исусу.

Последњи у реду нашао се један фратар, најскромнији у самостану, који никада није научио мудре текстове тога времена. Родитељи су му били једноставни људи, који су радили у неком циркусу, и једино су га научили да баца лоптице увис и изводи неке циркуске вештине.

Када је он дошао на ред, остали фратри су хтели да прекину указивање почести јер некадашњи опсенар није имао ништа значајно да каже, а могао је и да поквари општу слику самостана. Међутим, у дну свог срца, и он је осећао једну огромну потребу да нешто да од себе за Исуса и Девицу.

Стидећи се, осећајући на себи прекорне погледе своје сабраће, он је извукао неколико поморанци из цепа и почео да их баца увис, изводећи успут акробације, што је било једино што је умео.

Тек у том тренутку мали Исус почео је да се смеши и да плеска рукама седећи у мајчином крилу. И управо њему је Девица пружила руке и дала му да мало подржи малишана.

Пауло Коелџо

Алхемичар

Алхемичар узео књигу коју је неко из каравана понео са собом. Књига је била без корица, али он је успео да утврди да је њен аутор Оскар Вајлд. Листајући књигу наишао је на причу о Нарцису.

Алхемичар је познавао легенду о Нарцису, лепом младићу који је ишао да посматра сопствену лепоту која се огледала у језеру. Толико је био опчињен самим собом да је једног дана пао у језеро и утопио се. На месту где је пао никао је цвет који су назвали нарцис.

Али Оскар Вајлд није тако завршио ову причу.

Он је написао да су, када је Нарцис умро, дошле шумске нимфе и затекле дотле слатководно језеро претворено у крчаг сланих суза.

– Зашто плачеш? – упиташе шумске нимфе.

– Плачем за Нарцисом – рече језеро.

– Ах, нимало нас не чуди што плачеш због Нарциса – наставише оне. И поред тога што смо ми све стално трчале за њим по шуми, ти си било једино које је имало прилику да изблиза посматра његову лепоту.

– Па зар је Нарцис био леп? – упита језеро.

– А ко би то осим тебе могао боље да зна? – одговорише изненађене нимфе. – На крају крајева, он се свакога дана с твојих обала нагињао над тебе.

Језеро је за тренутак заћутало. Најзад, рече:

– Ја плачем за Нарцисом, али никад нисам приметило да је Нарцис леп. Оплакујем Нарциса зато што сам, увек када би се он нагао над мене, могло у дну његових очију да видим одраз своје сопствене лепоте.

– Лепе ли приче, рече Алхемичар.

Први део

Младић се звао Сантјаго. Почела је да пада ноћ када је са својим стадом стигао до једне старе напуштене цркве. Њен кров се одавно обрушио, а једна огромна египатска смоква израсла је на месту где је некада била црквена ризница.

Одлучио је да ту проведе ноћ. Утерао је све овце кроз рушевна врата, а затим је наслонио неколико дасака како му овце не би побегле током ноћи. Није било вукова у том крају, али понекад се дешавало да му током ноћи нека од животиња побегне и он би онда провео читав наредни дан тражећи залуталу овцу.

На тле је простро свој огртач и легао, док му је књига коју је управо прочитао послужила као узглавље. Присетио се пре него што ће заспати да би требало да почне да чита дебље књиге: дуже би трајало читање, а и ноћу би му боље послужиле као узглавље.

Још увек је било мрачно када се пробудио. Погледао је навише и видео светлост звезда кроз полусрушен кров.

Хиџо сам да сијавам мало дуже, помисли он. Поново је уснио исти сан као прошле недеље и опет се пробудио пре његовог краја.

Устао је и попио гутљај вина. Затим је узео штап и почео да буди овце које су још спавале. Већ је био приметио да би већина оваца почела да се буди чим би се он пробудио. Као да је постојала нека тајанствена

енергија која је повезивала његов живот са животима тих оваца с којима је већ две године лутао земљом у потрази за водом и храном.

– Толико су се већ навикле на мене да познају мој распоред, – рече он тихо. Онда се мало замисли и дође до закључка да би могло да буде и супротно: да је управо он тај који се навикао на њихову сатницу.

Ипак, било је још неких оваца које су се дуже будиле. Младић је уз помоћ штапа будио једну по једну, дозивајући их по имену. Увек је веровао да су овце у стању да разумеју то што им он говори. Због тога је имао обичај да им понекад чита делове књига који су га највише импресионирали, или им је причао о усамљености и радости једног пастира у пољу, или је наглас коментарисао најновије догововштине у градовима кроз које су обично пролазили.

Последња два дана, међутим, најрадије је причао о једној теми: о девојци, кћери једног трговца, која је живела у граду у који је требало да стигну за четири дана. Само је једном био тамо, претходне године. Трговац је имао радњу с текстилом и увек је волео да лично присуствује шишању оваца да би избегао било какву превару. Неки пријатељ му је показао ту радњу и пастир је тамо отерао своје овце.

– Хтео бих да продам нешто вуне, – рекао је трговцу.

Трговчева радња је била пуна и он замоли младића да га сачека до вечери. Сео је испред радње и извадио књигу из бисага.

– Нисам знала да и пастири умеју да читају књиге – рече један женски глас поред њега. Била је то типична

Андалужанка црне глатке косе и очију које су овлаш подсећале на некадашње маварске освајаче.

– То је зато што се од оваца више може научити него из књига – одговори младић. Провели су у разговору више од два сата. Она му је испричала да је трговчева ћерка и осврћући се на живот у свом месту закључила да су у њему сви дани једнаки као јаје јајету. Пастир јој је причао о пољима Андалузије, о најновијим догодовштинама у градовима кроз које је прошао. Био је задовољан што не мора да прича само с овцама.

– Како си научио да читаш? – упитала је девојка у једном тренутку.

– Као и сви други – одговори младић. – У школи.

– А, кад већ знаш да читаш, зашто си само пастир?

Младић је навео некакав изговор како би избегао одговор на то питање. Био је сигуран да га девојка никада не би разумела. Наставио је да прича своје приче о путовањима, а ситне маварске очи сваки час су се шириле и скупљале од чуђења и изненађења. Како је време пролазило, младић је добијао жељу да се овај дан никада не заврши, да девојчин отац дуго буде заузет и да му наложи да га чека бар још три дана. Приметио је како је почео да осећа нешто што никада раније није осетио: а то је жеља да се заувек настани у једном истом месту. С црнокосом девојком дани никада не би били налик један другом.

Али трговац је најзад стигао и наложио му да ошиша четири овце. Пошто му је поштено платио, замолио га је да догодине поново дође.

Сада је преостало још само четири дана до поновног доласка у исто место. Био је узбуђен и у исто време

несигуран: можда га је девојка већ заборавила. Туда су пролазили многи пастири да би продали вуну.

– Није важно – рече младић својим овцама. – И ја познајем друге девојке у другим градовима.

Али у дубини душе знао је да је важно. И да не само пастири, него и морнари и путујући трговци увек знају да постоји неки град у коме има некога ко је у стању да их натера да забораве на радост слободног путовања по свету.

Почело је да свиће када је пастир усмерио своје овце у правцу сунца. *Оне никад немају њошреду да доносе одлуке,* помисли он. *Можда због њоша и осћају увек уз мене.* Овце су једино осећале потребу за водом и храном. Докле год он буде познавао најбоље испаше у Андалузији, овце ће остати његове пријатељице. Мада су им сви дани били исти, с дугим часовима који су се вукли између изласка и заласка сунца; мада оне никада нису прочитале ни једну једину књигу током својих кратких живота, и мада не познају људски говор којим су се препричавале последње новости по селима, биле су задовољне водом и храном и то им је било довољно. Заузврат, оне су штедро нудиле своју вуну, своје друштво, и – с времена на време – своје месо.

Ако бих се данас њрећворио у чудовишће и решио да их убијам једну њо једну, оне би њо ѡриметиле ѡек када би скоро цело сѡадо било ѡоклано, помисли младић. *То је зашто ѡшто имају ѡверења у мене и заборавиле су да се ослањају на сојствени инсѡинкѡи. И ѡто само зашто ѡшто их водим до хране и исѡаше.*

Младић је почео да се чуди сопственим мислима. Можда је црква, с том египатском смоквом која расте у њој, уклета. Навела га је да по други пут сања један исти

сан а почињао је да осећа и бес према својим увек верним другима. Попио је оно мало вина што му је остало после синоћне вечере и чвршће се замотао у огртач. Знао је да ће кроз неколико сати, када Сунце одскочи, врућина постати тако јака да неће бити у стању да води овце преко поља. Био је то летњи час када је читава Шпанија спавала. Врућина је трајала до ноћи, а све то време он је морао да вуче на леђима свој огртач. Међутим, кад год би помислио да се пожали на терет, увек би се сетио да захваљујући њему није имао прилике да осети јутарњу хладноћу.

Морамо се увек чувати да нас време не изненади, помисли он, осетивши се захвалним због тежине огртача.

Огртач је имао сврху, а и младић такође. Ходајући две године висоравнима Андалузије, већ је напамет знао имена свих градова тога краја, а велики смисао његовог живота био је – путовање. Овог пута намеравао је да девојци објасни зашто један обичан пастир уме да чита: до шеснаесте године био је у једном семеништу. Његови родитељи су желели да постане свештеник, Чиме би се поносила једна обична сеоска породица која је радила само да би имала хране и воде, као и његове овце. Учио је латински, шпански и теологију. Али још одмалена сањао је да упозна свет и то је за њега било много значајније од упознавања Бога или људских грехова. Једног поподнева, када је био у посети породици, сакупио је храброст и саопштио своме оцу да не жели да буде свештеник. Желео је да путује.

– Људи из читавог света су већ прошли кроз ово село, сине – рече отац. – Долазе у потрази за новим стварима али остају исти. Одлазе до брега да упознају

замак и закључују да је прошлост била боља од садашњости. Имају плаву косу или тамну пут, али исти су као и људи из нашег села.

– Али ја не познајем замкове у земљама одакле су они – одврати дечак.

– Ти људи, када упознају наша поља и наше жене, кажу да би волели да овде живе заувек – наставио је отац.

– Хоћу да упознам жене из земаља одакле они долазе – рече дечак. – Јер они никада не остају овде.

– Ти људи су пуни пара – рече још отац. – У нашем крају само пастири путују.

– Онда ћу бити пастир.

Отац више ништа није рекао. Наредног дана дао му је кесу с три стара шпанска златника.

– Ово сам једног дана нашао у пољу. Намеравао сам да их дам цркви као твој дар. Купи себи стадо и ходај светом све док не научиш да је наш замак најзначајнији и да су наше жене најлепше.

Дао му је благослов. И у очевим очима он је прочитао жељу за путовањем по свету. Жељу која је још живела, упркос томе што је он деценијама покушавао да је затрпа водом, храном и настојањем да сваке ноћи спава на истом месту.

Обзорје се заруменело, а затим се појавило сунце. Младић се сетио разговора с оцем и осетио је неку радост; већ је упознао многе замкове и многе жене (али ниједна није била ни близу оној с којом ће се срести кроз два дана). Имао је огртач, књигу коју је могао да замени за нову и стадо оваца. Али најважније је било, међутим, то што је – путујући – сваког дана испуњавао

свој животни сан. Када се засити поља Андалузије, моћи ће да прода овце и да постане морнар. А када се засити мора, тада ће већ познавати многе градове, многе жене, многе прилике да буде срећан.

Не знам како ѿо ѿраже Боја у семенишћу, помисли гледајући у сунце које се рађа. Кад год је могао, настојао је да прође другим путем. Никада раније није био у овој цркви, мада је туда већ толико пута прошао. Свет је био велик и неисцрпан и кад би пустио овце да га само мало воде, открио би још много интересантних ствари. Проблем је у ѿоме шћо оне нису свесне да сваки дан иду новим ѿушем. Не ѿримају да су исћаше друћачије и да се ѿодишња доба смењују – јер су само обузете водом и храном.

Можда је ѿо случај и са свима нама – помисли пастир. Исћи је случај и са мнош, јер оћкако сам ућознао ѿрћовчеву ћерку не мислим на друће жене. Погледао је према небу и проценио да ће стићи у Тарифу пре ручка. Тамо би могао да замени своју књигу за једну још дебљу, да напуни мешину вином, обрије се и ошиша. Морао је да се спреми за сусрет с девојком не желећи ни да помисли на могућност да је други пастир стигао пре њега, с више оваца, да би је запресио.

Ућраво моћућности да се оствари један сан живоћ чини занимљивим, помислио је поново гледајући у небо и убрзавајући корак. Управо се присетио да у Тарифи живи једна стара жена која је умела да тумачи снове. А он је и те ноћи поново сањао исти сан.

Старица је одвела младића до једне собе у дну куће, одвојене од трпезарије завесом од разнобојних трака. Унутра се налазио један сто, једна слика Светог Исусовог Срца и две столице.

Старица је села и рекла и њему да седне. Затим је младића узела за руке и почела тихо да се моли.

Изгледало је као да се моли на циганском. Младић је већ раније сретао многе Цигане на свом путу; они су путовали, али нису имали овце. Неки су тврдили да Цигани живе само зато да би неког преварили. Такође се причало да имају уговор с ђаволом и да краду децу да би им служила као робови у њиховим тајанственим чергама. Када је био мали, младић је увек умирао од страха да га не украду Цигани и тај стари страх се вратио док га је старица држала за руке.

Али њу је слика Свештої Исусової Срца, помисли он, настојећи да изгледа што смиреније. Није желео да руке почну да му дрхте и да старица осети његов страх. У себи је изговорио Оченаш.

– Баш интересантно – рече старица не скидајући очи са младићевих руку. И поново ућута.

Младић је постајао нервозан. Руке су нехотице почеле да му се тресу и стара је то приметила. Нагло је истрагао руке.

– Нисам дошао овде да ми гледате у длан – рече, већ се кајући што је уопште и крочио у ту кућу. За тренутак је помислио да би било боље да плати посету и оде не сазнавши ништа. Исувише важности је придавао том сну који се понављао.

– Хтео си да нешто сазнаш о сновима – одговори старица. – А снови су Божји говор. Када он говори језиком овога света, ја то могу да протумачим. Али ако говори језиком твоје душе, онда само ти можеш да разумеш. А ову посету ћеш платити у сваком случају.

Ойетї неки шрик, помисли младић. Ипак је решио да ризикује. Пастири се увек излажу ризику због вукова или због суше, а управо је због тога пастирски живот узбудљив.

– Уснио сам исти сан два пута узастопце – рече. – Сањао сам како се налазим на једном пашњаку са својим овцама и како се изненада појављује једно дете и почиње с њима да се игра. Не волим кад ми се неко меша с овцама, оне се боје непознатих. Али деца увек умеју са животињама и оне их се никад не уплаше. Не знам зашто. Не знам откуд животиње знају ког су људи узраста.

– Врати се своме сну – рече старица. – Оставила сам шерпу на ватри. Осим тога, имаш мало пара и не могу ти поклонити све своје време.

– Дете је још неко време наставило да се игра с овцама – продужи младић, помало се снебивајући. – А онда ме је изненада зграбило за руке и одвело до египатских пирамида.

Младић је мало причекао да би проверио да ли старица зна шта су египатске пирамиде. Али старица је и даље ћутала.

– Онда, поред египатских пирамида – ове две последње речи младић је полако изговорио како би их старица што боље чула – дете ми је рекло: „Ако дођеш догде, пронаћи ћеш скривено благо.“ И у тренутку када би кренуло да ми покаже тачно место где се благо налази, ја бих се пробудио. И тако оба пута.

Старица је неко време ћутала. Затим је поново узела младића за руке и почела помно да их проучава.

– Овог пута ти ништа нећу наплатити – рече старица. – Али хоћу десети део блага, уколико га нађеш.

Младић се насмеја. Од среће. Значи, уштедеће оно мало новца што има захваљујући сну у коме је реч о скривеном благу! Старица је сигурно Циганка – а Цигани су будале.

– Протумачи ми онда тај сан – затражи младић.

– Прво се закуни. Закуни се да ћеш ми дати десети део блага за оно што ћу ти рећи.

Младић се заклео. Старица је захтевала да заклетву понови окренут слици Светог Исусовог Срца.

– То је сан који припада говору овога света – рече она. – Могу да га протумачим, мада је то веома тешко. Због тога сматрам да имам право на удео у ономе што будеш пронашао. А тумачење је следеће: треба да одеш до египатских пирамида. Никада за њих нисам чула, али ако ти је то показало једно дете, то значи да оне постоје. Тамо ћеш пронаћи благо и постаћеш богат.

Младић се изненадио, а затим и разљутио. Због овога није морао ни да долази до старице. Ипак, присетио се да неће морати ништа да јој плати.

– Због овог није требало да губим време – рече он.

– Зато сам ти и казала да је твој сан тежак. Једноставне ствари су и најнеобичније и само мудраци успевају да их сагледају. Пошто нисам учена, морам да знам и друге вештине, као што је гледање у длан. А како да стигнем до Египта? Ја само тумачим снове. Не уmem да их претворим у стварност. Због тога морам да живим од онога што ми пруже моје ћерке.

– А шта ако не стигнем до Египта?

– Онда ћу ја остати без награде. Неће ми то бити први пут.

И старица више није рекла ништа. Замолила је младића да оде, јер је с њим већ издангубила.

Младић је изашао разочаран и решен да више никада не поверује у снове. Сетио се да има још штошта да посвршава: отишао је до магазе да набави нешто хране, заменио је своју књигу за једну дебљу и сео на једну

клубу на тргу да би пробао ново вино које је купио. Била је врућина, а вино, неким недокучивим чудом, успевало је да га мало расхлади. Овце су остале на улазу у град, у тору једног од његових нових пријатеља. Имао је много познаника у том крају – и због тога је и волео да путује. Човек непрестано стиче нове пријатеље, а није принуђен да буде с њима из дана у дан. Када виђамо стално иста лица – а то се увек догађало у семеништу – на крају она постају део нашег живота. А када постану део нашег живота, онда желе и да нам га измене. И ако не буде по њиховом, није им право. Јер сваки човек има тачну представу како би требало да живимо свој живот.

А никад немају појма како треба да проживе сопствени живот. Као и она старица која није умела да претвара снове у стварност. Решио је да још мало сачека да се сунце приближи смирају, па да онда потера овце у поље. Ускоро ће се поново срести с трговчевом ћерком.

Почео је да чита књигу коју је добио од пароха Тарифе. Била је то дебела књига у којој се већ на првој страници говорило о некој сахрани. Осим тога, имена личности била су страховито замршена. Помислио је: ако једног дана буде писао књигу, постепено ће уводити ликове у причу како читаоци не би били принуђени да одједном памте много имена.

Када је успео да се усредреди на читање – а текст је био леп јер је говорио о сахрани по снегу, што му је давало неки осећај хладноће под огромном врелином сунца – један старац седе до њега и започе разговор.

– Шта то они раде? – упита старац показујући према људима на тргу.

– Гледају своја посла – суво одговори младић и настави да се прави да је задубљен у читање. У ствари, размишљао је како ће шишати овце у присуству

трговчеве ћерке и како ће се она уверити да је он у стању да обавља занимљиве послове. Ту сцену је замишљао већ много пута; сваки пут је девојка била задивљена његовим објашњењем да овце треба да се шишају од репа према глави. Такође је покушавао да се сети неких лепих прича које ће јој причати док шиша овце. Већину тих прича прочитао је у књигама, али ће их јој испричати као да их је лично доживео. Она то никад неће открити, јер није умела да чита.

Старац је, међутим, био упоран. Рекао је како је уморан, како је жедан и затражио је гутљај вина од младића. Младић му је пружио мешину у нади да ће се старац смирити. Али, старац је хтео да разговара по сваку цену. Упитао је младића какву књигу чита. Овај помисли да буде груб и да оде на другу клупу, али од оца је научио да треба поштовати старије. Тако је пружио књигу старцу и то из два разлога. Прво, зато што није умео да изговори наслов, а друго, уколико се испостави да старац не уме да чита, сам ће се преместити на другу клупу да би избегао понижење.

– Хмм... – рече старац разгледајући књигу са свих страна, као да је реч о неком чудном предмету. – Књига је значајна, али је много досадна.

Младић се изненадио. Старац не само да је умео да чита, него је већ прочитао ту књигу. А ако је књига досадна како је он тврдио, имао је још времена да је замени за неку другу.

– То је књига која говори о нечему што скоро све књиге говоре – настави старац. – Говоре о неспособности људи да одаберу сопствену судбину. А на крају успева читаоца да натера да поверује у највећу лаж на свету.

– А која је то највећа лаж на свету? – упита изненађено младић.

– Ево овако: у одређеном тренутку нашег постојања, губимо контролу над сопственим животом и препуштамо се судбини. Ето то је та највећа лаж на свету.

– Мени се то није десило – рече младић. – Желели су да постанем свештеник, а ја сам решио да будем пастир.

– То је већ боље – рече старац. – Зато што волиш да путујеш.

Поодио је иша мислим, примети младић. Старац је у међувремену прелиставао дебелу књигу не показујући ни најмању намеру да му је врати. Младић је приметио да је старац чудно обучен; као да је био Арапин, што у овом крају није била реткост. Африка се налази на свега неколико сати од Тарифе; требало је само лађом прећи невелик мореуз. У граду су се често појављивали Арапи купујући разну робу и изговарајући чудне молитве више пута на дан.

– Одакле сте? – упита.

– Одсвуда.

– Нико не може бити одсвуда – рече младић. – Ја сам пастир и нађем се на много места, али потичем из једног јединог места, из једног града надомак једног старог замка. Тамо сам се родио.

– Онда можемо рећи да сам се ја родио у Салему. Младић није знао где се налази Салем, али га је било стид да пита. Остао је још неко време гледајући према тргу. Свет је ишао тамо-амо и сви су изгледали веома заузети.

– А какав је Салем? – упита младић покушавајући да пронађе неку нит.

– Какав је увек и био.

Ово му још увек ништа није говорило. Једино је знао да се Салем не налази у Андалузији. У противном, већ би га упознао.

– А шта ви радите у Салему? – био је упоран.

– Шта ја радим у Салему? – старац се први пут слатко насмеја. – Е па ја сам краљ Салема!

Људи сваиџа изваљују, помисли младић. Понекад је боље остати с овцама, које ћуте и само траже храну и воду. Или је можда боље бити с књигама које причају невероватне приче, али само у тренуцима када људи желе да их чују. Али кад се разговара с људима, они понекад тако нешто изјаве да просто више не знамо како да наставимо разговор.

– Моје име је Мелкиседек – рече старац. – Колико имаш оваца?

– Довољно – одговори младић. Старац је исувише забадао нос у његов живот.

– Дакле, имамо проблем. Не могу ти помоћи све док будеш сматрао да имаш довољно оваца.

Младић се наљути. Није тражио помоћ. Управо је старац био тај који је тражио вино, књигу и разговор.

– Вратите ми књигу – рече. – Морам да идем по своје овце и да наставим пут.

– Дај ми десети део од свог стада – рече старац. – А ја ћу те научити како да стигнеш до скривеног блага.

Дечак се поново сети свога сна и изненада му пуче пред очима. Старица му није ништа наплатила, али старац – који је можда њен муж – покушава да од њега извуче много више новца у замену за непостојеће обавештење. Мора да је и старац био Циганин.

Пре него што младић ишта прозбори, старац се саже, узне један облутак и поче њиме да пише по пешчаном тлу трга. У тренутку када се сагнуо нешто је тако снажно засијало с његових груди да је скоро заслепило младића. Али старац је тај сјај, покретом исувише хитрим за своје године, брзо заклонио огртачем. Младићеве очи су се опоравиле од блеска и он је успео да разазна шта је то старац написао.

На песку трга овог малог града прочитао је имена свог оца и своје мајке. Прочитао је причу о свом животу све дотадашњег тренутка, дечачке несташлуке, хладне ноћи у семеништу. Прочитао је и име трговчеве ћерке, које иначе није знао. Прочитао је о таквим стварима које никада никоме не би испричао, као што је онај дан када је украо очеву пушку да би ловио јелене, или о свом првом и усамљеничком сексуалном искуству.

Ја сам краљ Салема, рекао је старац.

– Зашто један краљ разговара са обичним пастиром – упита младић постиђен и задивљен.

– За то има више разлога. Али, рецимо да је најважнији тај што си имао снаге да оствариш своју Личну Легенду.

Младић није знао шта је то Лична Легенда.

– То је оно што си увек желео да чиниш. Сви људи, у раној младости, знају шта је њихова Лична Легенда. У том животном раздобљу све је јасно, све је могуће и тада се људи не боје да сањају и пожеле све што би волели да раде у животу. Међутим, што више време одмиче, нека тајанствена сила настоји да докаже да је немогуће остварити Личну Легенду.

Младићу се учинило да старчева прича нема много смисла, али је ипак хтео да сазна какве су то „тајанствене силе“. Трговчева ћерка ће бити задивљена када јој о томе буде причао.

– То су наизглед зле силе, али ти у ствари говориш како да оствариш своју Личну Легенду. Оне ти припремају дух и вољу, јер на овој планети постоји једна велика истина: без обзира ко си и шта радиш, када стварно нешто желиш то значи да је та жеља настала у Души Васељене. То је твоја мисија на Земљи.

– Чак и кад само желиш да путујеш? Или да се ожениш ћерком трговца тканинама?

– Или да тражиш ризницу с благом. Душа Света храни се личном срећом људи. Или несрећом, завишћу, љубомором. Једина човекова обавеза јесте да оствари своју Личну Легенду. Све је само једно. А када желиш нешто, читава Васељена се завери да оствариш ту своју жељу.

Неко време су ћутећи посматрали трг и људе на њему. Старац је први проговорио.

– Зашто чуваш овце?

– Зато што волим да путујем.

Он упери прст према једном продавцу кокица који се са својим црвеним колицима налазио на истом том тргу.

– И онај продавац кокица је желео да путује када је био мали. Али одлучио се да купи колица и продаје кокице како би годинама штедео динар по динар. Када остари, провешће месец дана у Африци. Он никада није схватио да људи увек имају услова да ураде оно о чему сањају.

– Требало је да се одлучи да буде пастир – наглас помисли младић.

– И он је на то помишљао – рече старац. – Али продавци кокица су угледнији од пастира. Продавац кокица има кућу, док пастир спава под ведрим небом. Људи више воле да удају ћерку за продавца кокица него за пастира.

Младића је нешто штрецуло када је помислио на трговчеву ћерку. У њеном граду мора да је постојао неки продавац кокица.

– Најзад, оно што мисле о продавцима кокица и пастирима људима постаје важније од Личне Легенде.

Старац поче да листа књигу и удуби се у читање једне странице. Младић мало причека и прекиде га исто као што је и овај њега.

– Зашто ви мени све ово причате?

– Зато што настојиш да проживиш своју Личну Легенду. И управо помишљаш да од ње одустанеш.

– И ви се увек појављујете у таквим тренуцима?

– Не увек у овом облику, али увек сам се појављивао. Понекад се појављујем у облику неког доброг решења, неке лепе идеје, али увек се појављујем. У другим приликама, у одсудном тренутку, олакшавам ствари. И тако редом, али већина људи то и не примећује.

Старац исприча како је прошле недеље био приморан да се неком копачу драгог камења прикаже у облику камена. Копач је све напустио да би кренуо у потрагу за смарагдима. Пуних пет година радио је на једној реци и успео је да изломи 999 999 каменова у потрази за једним смарагдом. У том тренутку копач је помислио да одустане, а недостајао је један камен – још само ЈЕДАН КАМЕН – да би открио тај смарагд. Пошто је био човек који је све ставио на коцку због своје Личне Легенде, старац је решио да се умеша. Претворио се у камен који се докотрљао пред ноге копача, а овај, бесан и разочаран због пет изгубљених година, далеко је бацио камен. Али бацио га је таквом снагом да је њиме

разбио други камен који се поломио и испод његових крхотина указао се најлепши смарагд на свету.

– Људи веома рано сазнају разлог свог постојања – рече старац с извесном горчином у погледу. – Можда због тога они тако рано и одустају. Али такав је свет.

Онда се младић присети да су разговор почели око скривеног блага.

– И блага подижу из земље водени токови, а они их и затрпавају – рече старац. – Ако желиш да нешто сазнаш о свом благу, мораћеш да ми уступиш десети део свог стада.

– А може ли десети део блага?

Старац је био разочаран.

– Ако кренеш обећавши оно што још немаш, изгубићеш вољу да га стекнеш.

Младић онда исприча како је десети део блага обећао Циганки.

– Цигани су вешти – уздахну старац. – У сваком случају, треба да научиш да све у животу има своју цену. То управо и покушавају да нас науче Ратници Светлости.

Старац је вратио књигу младићу.

– Сутра, у ово исто време, дотераћеш ми десети део свог стада. Ја ћу те научити како да доспеш до скривеног блага. Довиђења.

И замаче иза једног угла.

Младић је покушао да чита књигу, али више није успевао да се концентрише. Био је узбуђен и напет, јер је знао да старац говори истину. Отишао је до продавца кокица, купио кесицу кокица, док је успут размишљао

да ли треба да му исприча старчеву причу. *Понекад треба пустићи да вода сама тече*, помисли младић и не рече ништа. Кад би му нешто рекао, продавац кокица би пуна три дана размишљао о томе да остави све, а већ се толико био навикао на своја колица.

Хтео је продавца кокица да поштеди мука. Бесциљно ходајући градом стигао је до луке. Ту се налазила једна зграда и на њој прозорче где су се куповале путне карте. Египат се налази у Африци.

– Шта сте желели? – упитао је човек иза шалтера.

– Можда сутра – рече младић удаљујући се. *Када бих продао само једну овцу, могао бих ситићи на групу сирани мореза*. Од те помисли хватао га је страх.

– Ево још једне сањалице – рече службеник свом помоћнику док се младић удаљавао. – Ни тај нема пара за пут.

Док је стајао испред шалтера, младић се сетио својих оваца и уплашио се при помисли да им се врати. Пуне две године је учио како се гаје овце; умео је да их шиша, да брине о овцама које су занеле, да их штити од вукова. Познавао је сва поља и испаше Андалузије. Знао је праву цену при куповини или продаји сваке од својих животиња.

Решио је да се дужим путем врати до тора свог пријатеља. И овај град је имао замак и он одлучи да се попне каменом рампом и седне на неки зид. Одозго је могао да види Африку. Неко му је једном објаснио да су отуда стигли Мавари који су толико година били окупатори скоро читаве Шпаније. Младић је мрзео Маваре. Они су са собом довели и Цигане.

Одозго је могао да види и скоро читав град, укључујући и трг на ком је разговарао са старцем. *Проклећ био час кад сам срео тог старца*, помисли он. Само је ишао да потражи неку жену која тумачи снове. Ни жена ни старац нису придавали никакав значај

чињеници да је он пастир. Биле су то усамљене особе које више нису веровале у живот и које нису схватале да се пастири на крају крајева везују за своје овце. Сваку овцу је познавао до танчина: знао је која ћопа, која ће се ојагњити кроз два месеца и које су биле најлење. Такође је знао како их треба шишати и како клати. Ако одлучи да крене, оне ће патити.

Почео је да дува неки ветар. Познавао је тај ветар: људи су га звали ветар Леванта, јер су с њим такође дошле хорде неверника. Све док није упознао Тарифу није ни помишљао да је Африка тако близу. То је представљало велику опасност: Мавари су могли поново да навале.

Ветар је почео да дува све јаче. *Сага сам између оваца и блага*, размишљао је младић. Морао је да се одлучи између нечега на шта се навикао и нечега што би волео да има. Ту је била, наравно, и трговчева ћерка, али она није била толико важна колико овце, пошто од ње није зависио. Бог зна да ли га се она уопште и сећа. Био је убеђен да она не би ни приметила кад се не би појавио кроз два дана, јер њој су сви дани били једнаки, а сви дани постану једнаки онда као људи престану да примећују лепе ствари које им се дешавају кад год сунце прелази свој небески пут.

Оставио сам оца, мајку, замак у свом трагу. Они су се на то навикли, а и ја сам се навикао. Такође ће се и овце навикнути на моје одсуство, помисли младић. Одозго је погледао према тргу. Продавац је и даље продавао кокице. Један млади пар сео је на клупу на којој је он разговарао са старцем и дуго се љубио. *Продавац кокица*, рече он у себи, не довршивши реченицу, јер је с Леванта почело још снажније да дува и он је застао осећајући ветар на лицу. Тај ветар је донео Маваре, то је тачно, али такође је доносио мирис пустиње и жена које носе ферецу. Доносио је зној и сневе људи који су једног дана кренули у потрагу за непознатим, за златом,

за авантурама – и за пирамидама. Младић је почео да завиди ветру на слободи и схватио да би и он могао да буде такав. Ништа га није спречавало, осим њега самога. Овце, трговчева ћерка, поља Андалузије, били су само епизоде његове Личне Легенде.

Наредног дана младић је срео старца око подне. Водио је са собом шест оваца.

– Изненађен сам – рече он. – Мој пријатељ је одмах откупио овце. Рекао ми је да је целог живота сањао да постане пастир, а то је био добар знак.

– Увек је тако – рече старац. – Назовимо то Повољан Почетак. Ако седнеш да играш карте први пут, добићеш скоро сигурно. Почетничка срећа.

– А зашто?

– Зато што живот жели да проживиш своју Личну Легенду. Затим је почео да разгледа оних шест оваца и открио да је једна ћопава. Младић објасни да то није битно, јер је она била једна од најпааметнијих и давала је доста вуне.

– Где се налази благо? – упита.

– Благо се налази у Египту, близу Пирамида.

Младић уздрхта. Старица му је исто рекла, али му ништа за то није наплатила.

– Да би стигао тамо, мораћеш да пратиш знакове. Бог је на свету обележио пут којим сваки човек треба да иде. Треба само прочитати оно што је он за тебе написао.

Пре него што је младић успео ишта да каже, једна лептирица поче да лети између њега и старца. Сетио се свог деде; када је био дете, деда му је рекао да су

лептирице знак среће. Као и зрикавци, цврчци, мали сиви гуштери и детелина с четири листа.

– Тако је – рече старац, који је умео да чита његове мисли. – Управо тако како те је учио твој деда. То су знаци.

Затим је старац раширио огртач који му је покривао груди. Призор је задивио младића. Сетио се сјаја који је приметио претходног дана. Старац је имао грудњак од масивног злата украшен драгим камењем.

Он је заиста био краљ. Сигурно се тако прерушавао да би избегао разбојнике.

– Узми – рече старац, вадећи из златног грудњака један бели и један црни камен. – Зову се Урим и Тумим. Црни значи „да“, а бели значи „не“. Послужиће ти када не успеш да препознаш знакове. Али увек мораш да поставиш конкретно питање. Али, уопште узевши, настој да сам доносиш одлуке. Благо се налази код Пирамида и ти си то већ знао; али морао си да даш шест оваца да бих ти ја помогао да донесеш одлуку.

Младић је ставио каменчиће у бисаге. Убудуће ће сам доносити одлуке.

– Не заборави да је све само једна целина. Не заборави на језик знакова. А, нарочито, не заборави да идеш до краја своје Личне Легенде. Ипак, да ти претходно испричам једну малу причу. Неки трговац послао је свог сина да код најмудријег од свих људи научи Тајну Среће. Младић је пуних четрдесет дана ходао кроз пустињу све док није стигао до једног лепог замка на врху планине. Ту је живео Мудрац којег је младић тражио.

Уместо да наиђе на светог човека, наш јунак је, међутим, ушао у једну салу која је врвела од људи; трговци су улазили и излазили, неки људи су разговарали по угловима, један мали оркестар је свирао пријатне мелодије, а ту је била и богата трпеза пуна

најукуснијих јела из тог краја света. Мудрац је разговарао са свима и младић је морао да сачека два сата док је дошао ред на њега.

Мудрац је пажљиво саслушао разлоге младићеве посете, али му рече да у овом тренутку нема времена да му објасни шта је то Тајна Среће. Препоручио му је да се прошета по његовој палати и да се врати кроз два сата.

– У међувремену бих те нешто замолио – додаде Мудрац, пружајући младићу кашичицу за чај у коју је кануо две капи уља. – Док будеш ходао, носићеш ову кашичицу и настојаћеш да се уље не проспе.

Младић је почео да се пење и силази степеницама палате стално мотрећи на кашичицу. После два сата вратио се пред Мудраца.

– Дакле – упита Мудрац – јеси ли видео персијске ћилиме у мојој трпезарији? Јеси ли видео врт који је највећи Мајстор међу баштованима пуних десет година уређивао? Јеси ли приметио прекрасне пергаменте у мојој библиотеци?

Младић је посрамљено признао да није видео ништа. Његова једина брига била је да не проспе оне две капи уља које му је Мудрац поверио.

– Онда се врати и упознај чудеса мог света – рече Мудрац. – Не можеш имати поверења у човека, уколико не познајеш његов дом.

Сада већ смиренији, младић узео кашичицу и поново крену у шетњу палатом, овог пута обраћајући пажњу на сва уметничка дела која су висила са таванице и по зидовима. Разгледао је вртове, околне планине, приметио нежне цветове и укус с којим је свако уметничко дело постављено на право место. Вративши се код Мудраца, потанко му је препричао све што је видео.

– Али где су оне две капи уља које сам ти поверио? – упита мудрац.

Погледавши у кашичицу, младић примети да их је просуо.

– Ето, то је једини савет који могу да ти дам – рече Најмудрији од Мудрих. – Тајна среће састоји се у томе да посматраш сва чуда овога света, али да никад не заборавиш ни на оне две капи уља у кашичици.

Младић је ћутао. Схватио је причу старог краља. Пастир воли да путује, али никад не заборавља своје овце.

Старац погледа у младића и склопљених руку направи неколико чудних покрета изнад његове главе. Затим покупи овце и оде својим путем.

Изнад малог града Тарифе постоји једна стара маварска тврђава и ко седне на њене зидине може да види један трг, једног продавца кокица и једно парче Африке. Мелкиседек, краљ Салема, сео је на зидине тврђаве тог поподнева и осетио ветар Леванта на лицу. Овце су нервозно скакутале поред њега, плашећи се новог господара и узбуђене због толиких промена. Њима је једино било стало до хране и воде.

Мелкиседек је посматрао мали брод који је испловљавао из луке. Никада више неће видети оног младића, као што није видео ни Аврама, пошто му је наплатио десетак. Међутим, све је то било његово дело.

Богови не треба да имају жеље, јер богови немају Личну Легенду. Ипак, краљ Салема је у дну душе пожеleo да младић успе.

Штења што ће ми брзо заборавити име, помисли. Требало је да му ја поновим више пута. Тако, када би причао о мени, рекао би да сам ја Мелкиседек, краљ Салема.

Затим је дигао поглед према небу, помало се кајући: *Знам да је то шашиина над шашиинама, како Ти рече, Госноде. Али један сџари краљ ионекад може да буде ионосан сам на себе.*

Баш је чудна ова Африка, помисли младић.

Седео је у некаквој крчми сличној осталим крчмама на које је наилазио у уским улицицама града. Људи су пушили неки огроман чибук који је ишао од уста до уста. За кратко време је видео мушкарце како се држе за руке, жене покривених лица и свештенике који су се пели на високе и танке куле и почињали да певају – док би се сви око њих спуштали на колена и почињали да ударају главом о тле.

Неверничка иосла, рече он у себи. Као дете, увек је у сеоској цркви видао слику светог Јага Истребитеља Мавара на његовом белом коњу, с исуканом сабљом, док су му под ногама лежале особе сличне овима. Младић се осећао лоше и ужасно усамљено. Неверници су имали злокобан поглед.

Осим тога, у журби да крене на пут он је заборавио један детаљ, један једини детаљ који га је могао удаљити од његовог блага за дуже време: у тој земљи сви су говорили арапски.

Власник крчме приђе младићу и овај показа на неко пиће које су служили за другим столом. Био је то некакав горак чај. Младић је више волео да пије вино.

Али није требало да због тога сада брине. Требало је само да мисли на своје благо и на начин како да га се домогне. Од продаје оваца добио је прилично новца, а младић је знао да је новац чаробан: ко има новац никада није сам. Ускоро, можда кроз неколико дана, биће покрај Пирамида. Један старац са свим оним златом на грудима није морао да лаже да би се домогао шест оваца.

Старац му је говорио о знаковима. Док је пловио преко мора, размишљао је о знаковима. Да, знао је о чему он говори: у време док се налазио на пољима Андалузије, навикао се да на земљи и на небу прочита какав је пут којим треба да настави. Научио је тако да извесна птица означава да је змија у близини, а да одређени жбун представља знак да се на неколико километара удаљености налази вода. Томе су га овце научиле.

Ако Бој тако добро води овце, такође ће водити и човека, помисли и мало се смири. Чај му се учинио мање горак.

– Ко си ти? – зачу неки глас на шпанском.

Младић осети огромно олакшање. Управо је размишљао о знаковима и неко се појавио. – Откуд ти говориш шпански? – упита.

Придошлица је био обучен западњачки, али се по боји његове коже видело да је из овог града. Био је мање-више његове висине и његових година.

– Овде скоро сви говоре шпански. Налазимо се на свега два сата од Шпаније.

– Седи и поручи нешто на мој рачун – рече младић.
– И поручи за мене једно вино. Овај чај ми је одвратан.

– У овој земљи нема вина – рече придошлица. – То нам вера не дозвољава.

Младић онда исприча да треба да стигне до Пирамида. Скоро је хтео да исприча и о благу, али ипак одлучи да ћути. Иначе, Арапин би био у стању да за себе затражи један део да би га одвео до тамо. Сетио се шта му је старац говорио о понудама.

– Волео бих да ме тамо одведеш, ако можеш. Могао бих да те узмем за водича и да ти добро платим. Знаш ли како се може тамо стићи?

Младић је приметио да се власник крчме приближио пажљиво слушајући разговор. Његово присуство му је сметало. Али нашао је водича и није хтео да пропусти ту прилику.

– Треба да пређеш преко целе Сахаре – рече придошлица. – А за то нам треба новца. Интересује ме да ли имаш довољно новца.

Младићу се ово питање учинило чудним. Али ослањао се на старца, а старац му је говорио да када нешто стварно желимо, Васељена је увек наклоњена.

Извадио је новац из џепа и показао га придошници. Власник бара такође приђе и погледа. Обојица изменише неколико речи на арапском. Изгледало је да је власник бара љут. – Хајдемо – рече придошлица. – Он не жели да останемо овде.

Младић је осетио олакшање. Устао је да плати рачун, али га је газда зграбио и почео нешто узбуђено да му говори. Младић је био снажан, али налазио се у страниј земљи. Али његов нови пријатељ одгурну власника бара и повуче младића напоље.

– Он је хтео твој новац – рече. – Тангер није исто што и остатак Африке. Ово је лука, а у лукама увек има много лопова.

Могао је да се поузда у свог новог пријатеља. Помогао му је у једном критичном тренутку. Извадио је новац из џепа и пребројао га.

– Већ сутра можемо стићи до Пирамида – рече онај момак, узевши од њега новац. – Али треба да купим две камиле.

Ходали су тако уским улицама Тангера. На сваком углу су се налазиле шатре с разноликом робом. Стигоше најзад насред једног великог трга на којем је била пијаца. Ту се налазило на хиљаде људи који су се погађали, продавали, куповали, поврће измешано с јатаганима, ћилими са свим врстама лула. Али младић свог новог пријатеља није испуштао из вида. На крају крајева, код њега је био сав његов новац. Помисли да му га затражи натраг, али му се учинило да би то било неучтиво. Још није познавао обичаје стране земље у којој се нашао.

Довољно је да ја држим на оку, рече у себи. Био је снажнији од њега.

Изненада, усред читаве те гужве, указала се најлепша сабља коју су његове очи икада виделе. Корице су биле посребрене, а црна дршка украшена драгим камењем. Младић обећа себи да ће купити ту сабљу када се врати из Египта.

– Питај газду пошто је – рече пријатељу. Али схвати да се занео само две секунде гледајући у сабљу.

Срце му се смањило као да су му се груди изненада скупиле. Бојао се да погледа у страну јер је знао на шта ће наићи. Очи су му још неколико тренутака остале уперене према лепој сабљи, док није скупио храброст и окренуо се.

Око њега је била пијаца, људи који су долазили и одлазили, викали и куповали, теписи помешани с лешницима, зелена салата с бакарним послужавницима. Људи који су се по улицама држали за руке, жене под велом, мирис необичне хране, и нигде, али баш нигде није било лица његовог компањона.

Младић се још понадао да су се случајно изгубили. Одлучио је да остане на истом месту надајући се да ће се онај вратити. Нешто мало касније, неки тип се попе на једну од оних кула и поче да пева; сви који су се ту затекли клекнуше на колена, почеше да ударају челом о земљу, такође певајући. После тога, попут мрава, почеше да расклапају шатре и да одлазе.

И сунце је почело да одлази. Младић је дуго гледао сунце све док се није сакрило иза белих кућа које су окруживале трг. Паде му на памет да кад се сунце тог јутра рађало, он је још био на другом континенту, био је пастир и имао је шездесет оваца, као и сусрет заказан с једном девојком. Јутрос је знао све шта ће се десити док буде ходао пољима.

Међутим, сада, када је сунце залазило, он се налазио у једној другој земљи, где чак није могао да разуме ни језик којим се говорило. Више није био пастир и није имао ништа, чак ни новца да се врати натраг и све почне из почетка.

Све што између изласка и заласка сунца, помисли младић. И сажали се на себе, јер понекад се ствари у животу мењају за трен ока, пре него што човек стигне да се навикне на њих.

Срамота га је било да заплаче. Никада није плакао ни пред својим овцама. Међутим, пијачни трг је био празан, а он се налазио далеко од отаџбине.

Младић је заплакао. Заплакао је, јер је Бог био неправедан и на тај начин је узвраћао особама које су веровале у своје снове.

Док сам био с овцама, био сам срећан и свуда око себе ширио сам њу срећу. Чим би ме неко уљедоа, лејо би ме љримио. Али сада сам њужан и несрећан. Шта ћу сад? Бићу љун љорчине и нећу имаји љоверења у људе, јер ме је један човек издоа. Мрзећу све оне који су љронашли скривено блајо, јер ја своје нисам љронашао. И сџално ћу

настојајћи да сачувам оно мало што имам, јер сам исувише мален да бих обухватио свети.

Отворио је бисаге да погледа шта има у њима; можда је остало нешто од хране коју је јео на броду. Али само је нашао дебелу књигу, огртач и два каменчића које му је дао старац.

Угледавши каменчиће, осетио је огромно олакшање. Шест оваца је заменио за два драга камена извађена из једног златног оклопа. Могао је да прода каменчиће и купи карту за повратак. *Сага ћу бити њамешнији,* помисли младић, вадећи каменчиће из бисага да би их сакрио у џеп. Ово је била лука, а једина истина коју му је онај човек рекао јесте да је свака лука увек пуна лопова.

Сада је такође схватио узнемиреност власника крчме: покушавао је да му објасни да не верује оном човеку. *Ја сам као сви људи: њледам на свети онако како бих желео да се ствари одвијају, а не онако како се оне стварно дешавају.*

Разгледао је каменчиће. Пажљиво је додиривао сваки од њих, осећајући њихову температуру и глатку површину. Они су били његово благо. Од самог додира осетио се мирнијим. Они су га подсећали на старца.

„Када пожелиш нешто, цела Васељена ће се заверити да ту жељу оствариш“, рекао му је старац.

Хтео је да схвати како то може да буде истина. Налазио се на једном празном пијачном тргу, без пребијене паре у џепу и без оваца које би чувао те ноћи. Али каменчићи су били доказ да је заиста срео краља – једног краља који је знао целу причу о њему, знао је за пушку његовог оца и за његово прво сексуално искуство.

„Каменчићи служе за погађање. Зову се Урим и Тумим.“ Младић врати каменчиће у торбу и реши се да

направи пробу. Старац му је рекао да поставља јасна питања, јер каменчићи служе само онима који знају шта хоће.

Младић онда запита да ли га још увек штити старчев благослов.

Извукао је један каменчић. Он је значио „да“.

– Хоћу ли пронаћи своје благо? – упита младић.

Гурнуо је руку у бисаге и таман је хтео да узме један од њих, кад оба каменчића испадеше кроз једну рупицу. Младић никада није приметио да су му бисаге поцепане. Сагнуо се да покупи Урим и Тумим и да их поново стави у торбу. Када их је угледао на тлу, међутим, у глави му сину друга реченица.

„Научи да поштујеш и пратиш знакове“, рекао је стари краљ.

То је знак. Младић се насмеја самом себи. Затим је подигао каменчиће и поново их ставио у бисаге. Није ни помишљао да зашије рупу – каменчићи су туда могли да пропадну кад год то пожелеле. Схватио је да има неких ствари које људи не смеју да питају – да не би побегли од сопствене судбине. *Обећао сам да ћу сам доносити своје одлуке, рече сам себи.*

Али каменчићи су му рекли да је старац и даље уз њега и то му даде више самопоуздања. Поново је погледао према празној пијаци и није осетио раније очајање. Није то био страни свет; био је то нови свет.

Јер, на крају крајева, он је заправо и желео да упозна нове светове. Чак и ако никад не стигне до Пирамида, он је већ стигао знатно даље него било који од пастира које је познавао. *Ах, кад би они само знали да на свега два сата вожње бродом постоји толико различитих ствари.*

Нови свет указивао се пред њим у облику празне пијаци, али он је већ видео тај трг препун живота и

никад га више неће заборавити. Сетио се сабље – скупо га је коштало то што је мало гледао у њу, али до тада ништа слично није видео. Изненада је осетио да на свет може гледати као сирота жртва једног лопова или као авантуриста који тражи скривено благо.

Ја сам авантуриста који тражи благо, помисли пре него што ће, исцрпљен, заспати.

Пробудио га је неки човек тапшући га по леђима. Заспао је насред пијаце, а живот на њој управо је поново почињао.

Погледао је око себе тражећи своје овце и схватио да се налази у другом свету. Уместо жалости осетио је срећу. Није више морао да иде у потрагу за водом и храном; могао је да настави потрагу за благом. Није имао ни пребијене паре у цепу, али му је остала вера у живот. Претходне вечери је одлучио да буде авантуриста сличан личностима из књига које је имао обичај да чита.

Кренуо је тргом без журбе. Трговци су подизали шатре; помогао је једном колачару да подигне своју. На лицу тог колачара био је другачији осмех: био је радостан, отворен према животу, спреман да започне још један леп радни дан. Био је то осмех који га је на неки начин подсећао на старца, оног старог и тајанственог краља којег је упознао. *Овај колачар не прави колаче зашто што жели да учини или што жели да се ожени ћерком неког штовца. Овај колачар прави колаче зашто што што воли, помисли младић, приметивши да може да ради исто што и старац – да зна да ли је неки човек близу или далеко од своје Личне Легенде. Требало га је само погледати. Баш је лако, а никада што нисам приметитио.*

Када су подигли шатру, колачар му пружи први колач који је направио. Момак га је са задовољством појео, захвалио и наставио својим путем. Када се мало удаљио, присетио се да су шатру подигле једна особа која је говорила арапски, а друга шпански.

А савршено су се разумели.

Постоји језик који је изнад речи, помисли младић. Већ сам то испробао с овцама, а сада то исто чиним и с људима. Учио је многе нове ствари. Ствари које је већ био искусио а које су ипак биле нове, јер су му промакле, неопажено. А није их био свестан зато што се навикао на њих. Ако научим да шумачим тај језик без речи, усећу га расшумачим и свети.

„Све је само једно“, рекао је старац.

Решио је да без журбе и без нервозе крене улицицама Тангера: само ће тако успети да примети знакове. То је захтевало велико стрпљење, али то је прва особина коју један пастир стиче. Још једном је приметио да у овом страном свету примењује исти наука који је научио од оваца.

„Све је само једно“, говорио је старац.

Продавац Кристала посматрао је рађање дана и осетио исту зебњу која га је обузимала сваког јутра. Већ скоро тридесет година налазио се на истом месту, у радњи на врху једног брега, где су ретко пролазили купци. Сада је било касно да се промени било шта: једино што је научио у животу било је куповање и продаја кристала. Једно време су многи знали за његову радњу: арапски трговци, француски и енглески геолози, немачки војници цепова пуних пара. У то доба продавање кристала представљало је велику авантуру и он је

помишљао како ће постати богат и да ће имати много лепих жена око себе када остари.

Време је протицало, а и град се мењао. Сеута је расла брже него Тангер, а трговина је променила правац. Суседи су се одселили, а на брегу је остало свега неколико радњи. Нико се неће пењати на брдо због неколико дућана. Међутим, Продавац Кристала није имао избора. Пуних тридесет година провео је купујући и продајући предмете од кристала и сада је било исувише касно да било шта промени.

Читаво јутро провео је посматрајући мали промет на улици. То је већ годинама радио и већ је знао навике свих пролазника. Свега неколико минута пред ручак један млади странац је застао пред његовим излогом. Био је пристојно обучен, али искусно око Продавца Кристала приметило је да је без новца. Зато је одлучио да уђе и сачека неколико тренутака док се младић не удаљи.

На вратима је стајао натпис да се у овој радњи говоре разни језици. Младић је угледао човека иза тезге.

– Ако бисте ми дозволили, ја бих обрисао ове чаше – рече младић. – Овакве какве су нико неће пожелети да их купи.

Човек је гледао не рекавши ни речи.

– За узврат, платићете ми један оброк.

Човек је и даље ћутао и младић осети да треба да донесе одлуку. У бисагама му је био огртач, који му неће требати у пустињи. Извадио га је и почео њиме да брише чаше; у међувремену уђоше две муштерије и купише нешто кристала.

Када је све обрисао, затражио је од продавца тањир хране.

– Идемо да ручамо – рече Продавац Кристала.

Ставио је неки натпис на врата и отишли су до једног малог локала на врху брда. Тек што су сели за једини сто који се ту налазио, Продавац Кристала се насмеја.

– Није требало ништа да се чисти – рече. – По Курану свако је дужан да нахрани гладног.

– Зашто сте ме онда пустили да радим? – упита младић.

– Јер су кристали били прљави. А и теби и мени је требало да главе ослободимо лоших примисли.

Када су завршили с јелом, Продавац се окрете младићу:

– Желео бих да радиш у мојој радњи. Данас су ушла два купца док си ти брисао чаше, а то је добар знак.

Људи чисти њоворе у знацима, помисли пастир. Али не схватају шта њоворе. Исто као што ни ја нисам примећивао да већ многа година са својим овцама њоворим језиком без речи.

– Хоћеш ли да радиш за мене? – био је упоран Продавац.

– Могу да радим до краја дана – одговори младић. – Ако треба и ујутру ћу очистити све кристалне предмете у радњи. За узврат, треба ми новац да бих сутра био у Египту.

Старац се поново насмеја.

– Ако чак и целу годину будеш чистио мој кристал, ако поред тога добијеш и добар проценат од продаје робе, још ћеш морати да позајмиш пара да би отишао до Египта. Од Тангера до Пирамида има хиљаде километара пустиње.

Наступила је тако дубока тишина, као да је град заспао. Није више било ни базара, ценкања трговаца, људи који су се пењали на минарете и певали, лепих сабљи с украшеним дршкама. Није било више наде ни авантуре, старих краљева и Личних Легенди, ни блага ни пирамида. Изгледало је да се цео свет притајио, јер је ућутала младићева душа. Није било ни бола ни патње. Ни разочарања: само један празан поглед кроз малена врата кафане и једна огромна жеља да умре, да се све заувек заврши тог истог тренутка.

Продавац је уплашено погледао у младића. Као да је сва радост коју је тог јутра видео изненада нестала.

– Могу ти дати новца да се вратиш у своју земљу, сине – рече Продавац Кристала.

Младић је и даље ћутао. Онда је устао, поправио одећу и узео своје бисаге.

– Радићу код вас – рече.

И после дужег ћутања, закључи:

– Треба ми пара да купим неколико оваца.

Други део

Скоро месец дана младић је радио за Продавца Кристала и тим послом није био баш претерано задовољан. Продавац је проводио цео дан гунђајући иза тезге, захтевајући од њега да припази на кристалне предмете, да ништа не сломи.

Али остао је на послу, јер је Продавац био намћораст старац али није био неправедан; младић је добијао добру провизију за сваки комад који би продао и већ је успео да прикупи нешто новца. Тога јутра је мало рачунао: ако и даље настави да ради сваког дана, требаће му цела једна година да купи неколико оваца.

– Хтео бих да направим једну витрину за кристал – рече младић Продавцу. – Њу бисмо могли поставити споља и тако привући и оне који пролазе подножјем брега.

– Никада раније нисам правио витрине – одговори Продавац. – Људи пролазе и очешу се о њу, па се кристал поразбија.

– И моје овце су могле да липшу од змијског уједа док смо ишли по пољу. Али то је саставни део живота и оваца и пастира.

Продавац послужи једну муштерију која је желела да купи три кристалне чаше. Продаја му је ишла боље него икад, као да се вратило оно доба када је ова улица била једна од најпривлачнијих у Тангеру.

– Промет се прилично повећао – рече младићу када је муштерија изашла. – Захваљујући томе могу боље да живим, а и ти ћеш за кратко време поново доћи до својих оваца. Шта више да тражи човек од живота?

– Треба само да следимо знакове – оте се младићу; и одмах се покаја, јер Продавац никад није срео краља.

„То се зове Повољан Почетак, почетничка срећа. Јер живот захтева да свако проживи своју Личну Легенду“, говорио је старац.

Продавац је, међутим, слушао шта младић говори. Само његово присуство у радњи било је некакав знак. А како су дани пролазили, и како се новац сливао у касу, он се није покајао што је запослио Шпанца. Иако је младић зарађивао више него што би требало, пошто је био убеђен да се продаја неће никада повећати, понудио му је велику провизију, а инстинктивно је осећао да ће младић ускоро да се врати својим овцама.

– Зашто си хтео да упознаш Пирамиде? – упита да би скренуо разговор с витрине.

– Зато што су ми о њима стално причали – рече младић, избегавши да исприча свој сан. Сада је благо за њега било успомена, увек болна, и младић је избегавао да о томе мисли.

– Овде нисам срео никога ко би желео да пређе пустињу само да би упознао Пирамиде – рече Продавац. – То је само гомила камења. Могао би да изградиш једну и у сопственом дворишту.

– Никада нисте сањали о путовањима – рече младић, дочекујући новог купца који је улазио у радњу.

Два дана касније старац се вратио на причу о витрини. – Не волим промене – рече Продавац. – Ни ја ни ти нисмо као Хасан, богати трговац. Он ако нешто погрешно купи, то га много не погађа. Али нас двојица смо осуђени да увек живимо са својим грешкама.

То је шачно, помисли младић.

– Због чега хоћеш ону витрину? – рече Продавац.

– Желим брже да се вратим својим овцама. Треба да искористимо док је срећа на нашој страни и све учинимо да јој помогнемо исто као што она нама помаже. То се зове Повољан Почетак. Или „почетничка срећа“.

Старац поћута неко време. Затим рече:

– Пророк нам је дао Куран и пет дужности којих морамо да се придржавамо док смо живи. Најважнија је: Бог је само један. Остале су: молите се пет пута дневно, постите за време Рамазана и уделите милостињу сиромашнима.

Заћутао је. Очи су му се напуниле сузама док је говорио о Пророку. Био је усрдан верник и настојао је да живи живот у складу с муслиманским законом.

– А која је пета? – упита младић.

– Пре два дана си рекао да никад нисам сањао о путовањима – одговори Продавац. – Пета дужност сваког муслимана јесте да једном у животу оде на пут. Треба да одемо, барем једном у животу, у свети град Меку. Мека је много даље од пирамида. Када сам био млад, више сам волео да оно мало новца који сам имао употребим за отварање радње. Мислио сам да ћу се обогатити да бих једног дана отпутовао до Меке. Почео сам да зарађујем новац, али нисам могао никоме да поверим бригу о кристалу јер то је веома осетљива роба. Истовремено сам гледао како испред моје радње многи људи пролазе идући у правцу Меке. Било је богатих ходочасника, који су ишли с читавом свитом слугу и камила, али је највећи број тих људи био много сиромашнији од мене.

Сви су одлазили и враћали се задовољни, а на врата својих кућа стављали су симболе свог ходочашћа. Један од њих, обућар који је живео од крпљења туђих чизама,

рекао ми је да је скоро годину дана ходао пустињом, али га је то мање замарало него кад је морао да пређе само неколико квартава у Тангеру да би купио кожу.

– А зашто сада не одете у Меку? – упита младић.

– Зато што ме једино Мека одржава у животу. Захваљујући њој успевам да поднесем све ове једноличне дане, ове неме чаше по рафовима, ручак и вечеру у оном грозном ресторану. Плашим се да остварим свој сан, па да после више немам разлога да живим. Ти сањаш о овцама и пирамидама. Другачији си од мене, јер желиш да оствариш своје снове. Само желим да сањам о Меки. По хиљаду пута сам замишљао како прелазим пустињу, како стижем на трг на коме се налази Свети Камен, како правим седам обавезних кругова пре него што га додирнем. Већ сам замислио и који ће људи стајати поред мене, испред мене, као и разговоре које ћемо водити и молитве које ћемо заједно изговарати. Али бојим се да ће то представљати за мене велико разочарање и зато више волим само да сањам.

Тог дана Продавац је дозволио младићу да направи витрину. Не виде сви снове на исти начин.

Прошла су још два месеца и захваљујући новој витрини у радњу су свраћали бројни купци. Младић је израчунао да ће, уколико буде радио још шест месеци, моћи да се врати у Шпанију и да купи својих шездесет оваца и још шездесет оваца. Тако би за мање од годину дана удвостручио своје стадо и био би у стању да послује са Арапима, јер је већ успео да научи тај чудни језик. Од оног јутра на пијаци он више није користио Урим и Тумим јер је Египат за њега постао само сан, далек колико и Продавчев сан о Меки. Иначе, младић је сада

био задовољан својим радом и све време је размишљао о тренутку када ће се искрцати у Тарифи као победник.

„Увек настој да знаш шта хоћеш“, говорио је стари краљ. Младић је то знао и због тога је радио. Можда се његово благо управо и састојало у томе да дође у ову страну земљу, да сретне неког лопова, и да удвостручи број својих оваца не потрошивши ни пребијене паре.

Поносио се собом. Научио је битне ствари, као што су трговина кристалом, језик без речи и знакове. Једног поподнева угледао је човека на врху брега како се жали што на овој узбрдици не може да се нађе пристojно место где би се нешто могло попити. Младић је, већ знајући говор знакова, позвао старца да поразговарају.

– Хајде да продајемо чај људима коју се попну на ову узвишицу – рече он.

– Овде већ многи продају чај – одговори Продавац.

– Могли бисмо да служимо чај у кристалним чашама. Тако ће људи уживати у чају и пожелети да купе кристал. Јер лепота људе највише привлачи.

Продавац је неко време посматрао младића. Није ништа одговорио. Али је те вечери, пошто је завршио молитву, затворио радњу и сео испред ње, позвао младића да попуше наргиле – ону чудну лулу коју су Арапи користили.

– Шта ти то тражиш? – упитао је стари Продавац Кристала.

– Већ сам вам рекао. Треба поново да купим овце. А за то је потребан новац.

Старац је додао жар у наргиле и снажно повукао дим.

– Већ тридесет година имам ову радњу. Знам шта је добар а шта лош кристал и познајем га до танчина. Навикнут сам на његову величину и промет. Ако будеш

сипао чај у кристал, радња ће напредовати. Онда ћу ја морати да променим свој начин живота.

– А зар то није добро?

– Ја сам се на свој живот навикао. Пре него што си ти дошао, мислио сам да сам изгубио толико времена на истом месту, док су сви моји пријатељи нешто мењали, пропадали или напредовали. То ме је бацало у дубоку жалост. Сад знам да то није било добро: радња је тачно онаква како сам ја то желео. Не желим да било шта мењам јер не знам како то да изведем. Већ сам се исувише навикао на себе.

Младић није знао шта да каже. Старац је наставио:

– Ти си за мене био прави благослов. И данас схватам једну ствар: сваки благослов који одбијемо претвара се у проклетство. Ја од живота више ништа не тражим. А ти ме примораваш да сагледавам богатства и хоризонте које никад нисам упознао. Сада, када их познајем, и када познајем своје огромне могућности, осећаћу се горе него што сам се раније осећао. Јер знам да могу да имам све, а није ми до тога.

Добро је да ништа нисам рекао продавцу кокица, помисли младић.

Наставили су још неко време да пуше наргиле, док је сунце полако залазило. Разговор су водили на арапском и младић је био задовољан собом јер је говорио арапски. Једно време је веровао да се од оваца може научити све о свету. Али од њих се арапски не може научити.

Мора да има још ствари на овом свету које се не могу научити од оваца, помисли младић, док је ћутећи посматрао Продавца. Јер су оне обузеле једино праћанем за водом и храном.

Мислим да оне не догучавају, већ ја учим.

– *Макшуб* – рече најзад Продавац.

– А шта то значи?

– Требало је да се родиш као Арапин па да то схватиш – одговори он. – Али то би се могло отприлике превести као „писано је“.

И док је гасио жар у наргилама, рече да младић може да почне да служи чај у кристалним чашама. Понекад је реку живота немогуће зауставити.

Људи су се пели уз брег и умарали се. А на његовом врху налазила се радња с лепим кристалом и освежавајућим чајем од нане. Људи су улазили да попију чај који им је служен у прекрасним кристалним чашама.

Мојој жени ово никад не би ђало на ђамеш, помишљао би посетилац и куповао неколико кристалних чаша, јер је управо те вечери очекивао посету: гости ће бити задивљени раскошном лепотом посуда. Други је чак тврдио да је чај укуснији кад се служи у кристалним посудама јер оне боље чувају његову арому. Трећи је чак изјавио да на Истоку користе кристалне чаше за чај због њихове магијске моћи. За кратко време вест се проширила и многи су почели да се пењу на врх брда да би видели радњу у којој је уведено нешто ново у тако стару врсту трговања. И други су почели да отварају радње у којима се служио чај у кристалним чашама, али оне нису биле на врху брда и зато су зврјале празне.

За кратко време Продавац је морао да запосли још двојицу. Почео је чак, уз кристал, да увози огромне количине чаја, које су трошили људи и жене жељни новотарија.

И тако је прошло шест месеци.

Младић се пробудио пре изласка сунца. Било је прошло једанаест месеци и девет дана откако је први пут ступио ногом на афрички континент.

Обукао је своје арапско одело, од белог лана, које је купио специјално за тај дан. Ставио је мараму на главу и учврстио је повезом од камиље коже. Обуо је нове сандале и тихо сишао.

Град је још спавао. Направио је сендвич и попио топао чај из кристалне чаше. Затим је сео на праг пушећи наргиле.

Пушио је у тишини, не размишљајући ни о чему, слушајући једино стални шум ветра који је дувао доносећи мирис пустиње. Пошто је завршио с пушењем, гурнуо је руку у џеп и неколико тренутака је посматрао оно што је отуд извадио.

Био је то велики свежањ новчаница. Довољан да се купи сто двадесет оваца, карта за повратак и дозвола да тргује са земљом у којој се налазио.

Стрпљиво је сачекао да се старац пробуди и отвори радњу. Онда су обојица сели да пију чај.

– Данас одлазим – рече младић. – Имам новца да купим овце. А ви имате довољно новца да одете до Меке.

Старац је ћутао.

– Молим вас да ми дате благослов – био је упоран младић. – Ви сте ми помогли.

Старац је ћутећи наставио с припремањем чаја. После извесног времена, међутим, окренуо се младићу.

– Поносим се тобом – рече. – Ти си удахнуо душу мојој радњи. Али знаш да ја не идем у Меку. А такође знаш да ни ти нећеш да се вратиш и купиш овце.

– Ко вам је то рекао? – упита младић уплашено.

– Мактуб – рече једноставно стари Продавац Кристала. И даде му благослов.

Младић је отишао у своју собу и покупио све своје ствари. Биле су то три пуне торбе. Када је већ кренуо ка излазу, приметио је у једном углу собе своје старе пастирске бисаге. Биле су потпуно згужване и скоро их се није ни сећао. У њима је и даље била она иста књига и исти огртач. Када је извукао огртач, помишљајући да га поклони неком дечаку на улици, два каменчића се откотрљаше на патос. Урим и Тумим.

Младић се тада сети старог краља и изненади се колико дуго није ни помишљао на све то. Годину дана радио је без престанка, мислећи само како да заради паре да се не би погнуте главе вратио у Шпанију.

„Не одустај никад од својих снова“, говорио је стари краљ. „Прати знакове.“ Младић подиже Урим и Тумим са пода и поново му се јави онај чудан осећај да је краљ негде у близини. Напорно је радио годину дана и знаци су говорили да је тренутак да крене.

*Поново ћу бити истио што сам био, помисли младић.
А овце ме нису научиле да говорим арајски.*

Овце су га, међутим, научиле нечему много значајнијем: да на свету постоји један језик који сви разумеју, и који је младић користио читаво време да би унапредио пословање радње. Био је то језик ентузијазма, ствари учињених с љубављу и вољом, у потрази за нечим што се жели и у шта се верује. Тангер није био страни град и он је осетио да би на исти начин на који је освојио ово место, могао освојити и свет.

„Кад нешто желиш, читава Васељена се завери да то оствариш“, говорио је стари краљ.

Али стари краљ није говорио о отимачинама, огромним пустињама, о особама које познају своје снове али не желе да их остваре. Стари краљ није говорио да су Пирамиде само гомила камења и да било ко може да направи гомилу камења у сопственом дворишту. Заборавио је да каже и то да, када неко има пара да купи стадо веће од оног које је имао, треба да купи то стадо.

Младић узне бисаге и понесе их заједно с осталим торбама. Сишао је низ степенице; старац је услуживао један пар странаца, док су две друге муштерије ходале по радњи испијајући чај из стаклених чаша. За тако ране часове био је то добар промет. С места на коме је стајао, први пут је приметио да Продавчева коса много подсећа на косу старог краља. Сетио се осмеха колачара, првог дана у Тангеру, када није знао куда да крене, нити је имао шта да једе; и тај осмех га је подсећао на старог краља.

Као да је он овуда прошао и оставио неки шрап, помисли. А није баш свако ујознао шој краља у свом живошу. На крају крајева, он сам је рекао да се увек приказује само онима који живе своју Личну Легенду.

Изашао је не опростивши се од Продавца Кристала. Није хтео да га свет види уплаканог. Али ће се са сетом сећати тог времена и свих лепих ствари које је научио. Стекао је више самопоуздања и осећао је жељу да освоји свет.

Али идем на поља која већ познајем, да поново напасам овце. И више није био задовољан својом одлуком. Годину дана је радио да би остварио један сан, а тај сан је, из часа у час, све више губио значај. Можда зато што то није био његов сан.

Ко зна, можда је боље живети као Продавац Кристала, који не одлази у Меку, а живи од жеље да је ујозна. Али у рукама су му били Урим и Тумим, а та два каменчића су му преносила снагу и вољу старог краља. Сасвим случајно, или је то био знак, помисли младић, стигао је до крчме у коју је ушао првог дана. Оног лопова више није било, а власник му је донео шољу чаја.

Увек ћу моћи да будем пастир, помисли младић. Научио сам да чувам овце, и то никада нећу заборавити, али можда ми се никада неће поново указати прилика да стигнем до Египатских Пирамида. Старац је имао златан трудњак и знао је моју прошлост. Заиста је био краљ, и то мудар краљ.

Налазио се на само два сата пловидбе од висоравни Андалузије, док га је читава пустиња раздвајала од Пирамида. Помислио је да може и овако да се размишља: у ствари, он је био два сата ближе своје благу. Иако му је, за та два сата, требала скоро читава година.

Знам зашто желим да се вратим својим овцама. Већ их познајем; око њих нема много посла и лако их је заволети. Не знам да ли се њихова може заволети, али она крије моје благо. Ако не успем да га нађем, моћи ћу у свако доба да се вратим кући. Али животи ми је изненада подарио довољно пара, а и времена имам колико хоћу; зашто да не?

У том тренутку осетио је огромну радост. Могао је да буде пастир кад год то зажели. Могао је опет да буде продавац кристала. Можда на свету има много других скривених блага, али он је двапут сањао исти сан и срео је краља. То се није свакоме дешавало.

Изашао је из крчме задовољан. Сетио се да је један од снабдевача Продавца преносио кристал преко пустиње. У ту сврху прикључивао се караванима. И

даље је држао Урим и Тумим у рукама; због та два камена поново се налазио на путу ка свом благу.

„Увек сам у близини оних који живе Личну Легенду“, рекао је стари краљ.

Ништа га није коштало да оде до магазина и сазна да ли су Пирамиде заиста тако далеко.

Енглеz је седео у магази која је заударала на стоку, зној и прашину. То се није могло назвати магазиm; била је то обична штала. *Ни у сну нисам сањао да ћу се наћи на оваквом месту*, мислио је док је расејано листао неки хемичарски часопис. *Десет година сам учио и досео до једне шпале.*

Али мора наставити даље. Морао је да верује у знакове. Сав његов живот, сва његова проучавања била су усмерена ка проналажењу јединственог језика којим је говорила Васељена. Прво се био заинтересовао за есперанто, затим за религије и најзад за Алхемију. Умео је да говори есперанто, савршено је разумео разне религије, али још није постао Алхемичар. Додуше, успео је да растумачи значајне ствари. Али његова истраживања су доспела до тачке с које више није могао да напредује. Узалуд је покушавао да ступи у контакт с неким алхемичарем. Али алхемичари су били чудан свет, само су на себе мислили и скоро редовно су одбијали помоћ. Ко би га знао, нису открили тајну Великог Дела – званог Камен Мудрости – и због тога су се окруживали ћутањем.

Већ је био потрошио део богатства које је наследио од оца узалудно трагајући за Каменом Мудрости. Обишао је најбоље библиотеке света и покуповао најзначајније и најређе књиге о алхемији. У једној од њих открио је да је пре много година један чувени

арапски алхемичар посетио Европу. Говорило се да му је преко двеста година и да је успео да открије Камен Мудрости и Еликсир Младости. Ова прича је оставила снажан утисак на Енглеза. Али све би то прошло као још једна легенда да му један његов пријатељ – вративши се из неке археолошке експедиције у пустињи – није испричао причу о неком Арапину који је имао изузетну моћ.

– Живи у оази Ал-Фајум – рекао му је пријатељ. – А свет прича да има двеста година и да је у стању да било какав метал претвори у злато. Енглез је био ван себе од узбуђења. Сместа је отказао све своје обавезе, купио најзначајније књиге и сада је био ту, у тој магази која је личила на шталу, док се тамо напољу један огроман караван припремао да пређе Сахару. Тај караван пролазио је кроз Ал-Фајум.

Морам да уиознам ѿої ѿроклеѿої Алхемичара, помислио је Енглез. И задах стоке му одмах постаде нешто подношљивији.

Тада се појавио један млад Арапин, такође натоварен коферима, који је пришао Енглезу и поздравио га.

– Куда идете? – упитао је млади Арапин.

– У пустињу – одговорио је Енглез и наставио да чита. Није му било до разговора. Требало је да се сети свега што је научио за десет година, јер ће га Алхемичар вероватно ставити на некакву пробу.

Млади Арапин извади књигу и поче да чита. Књига је била на шпанском. *Добро је,* помисли Енглез. Шпански је говорио боље него арапски и, уколико овај Арапин иде до Ал-Фа-јума, имаће с ким да разговара у тренуцима када не буде имао преча посла.

Интересантно, помисли младић док је поново покушавао да прочита опис погребња којим је почињала књига. Скоро две године је прошло како сам почео да је читам, а никако да предем ових неколико страна. Није успео да се концентрише иако овог пута није било никаквог краља који би га прекинуо. Још увек се двоумио око своје одлуке. Али примећивао је нешто значајно: одлуке су биле само почетак нечега. Док неко доноси одлуку, он се у ствари загнурује у једну снажну бујицу која човека односи до места о којем није ни сањао у тренутку док је одлучивао.

Када сам решио да пођем за својим блатом, ни на крај њамети ми није било да ћу радијети у провајници кристала, помисли младић, налазећи потврду свом расуђивању. Истио иако, овај караван може да представља једну одлуку, али како ће он проћи – осћаће шајна заувек.

Пред њим се налазио Европљанин који је такође читао једну књигу. Европљанин је био одбојан и презриво га је погледао када је стигао. Могли су чак постати и добри пријатељи, али је Европљанин прекинуо разговор.

Младић је склопио књигу. Није желео ни по чему да личи на оног Европљанина. Извадио је из џепа Урим и Тумим и почео да се њима игра.

Странац је крикнуо:

– Урим и Тумим!

Младић је брже боље стрпао каменчиће у џеп.

– Нису на продају – рече.

– И не вреде много – рече Енглез. – То су само горски кристали. Таквих кристала има на милионе, али

за оне који се разумеју, то су Урим и Тумим. Нисам знао да они постоје и у овом делу света.

– То ми је поклонио један краљ – рече младић.

Странац није ништа одговорио. Завукао је руку у џеп и, дрхтећи, извукао два иста каменчића.

– Поменули сте неког краља – рече.

– А ви не верујете да краљеви разговарају с пастирима – рече младић, желећи овога пута да он прекине даљи разговор.

– Напротив. Пастири су први признали једног краља којег остали нису хтели да препознају. Због тога је веома вероватно да краљеви прихвате разговор са пастирима.

И додаде, бојећи се да га младић није схватио:

– Тако пише у Библији. Из те књиге сам научио како се користе Урим и Тумим. Коришћење ових каменчића једини је начин прорицања који Бог дозвољава. Свештенство их је носило утиснуте у грудни оклоп од злата.

Младићу је било драго што се нашао на овом месту.

– Ово би могао да буде неки знак – рече Енглез, као да размишља наглас.

– Ко вам је говорио о знацима? Младићево интересовање расло је све више.

– Све у животу јесу знаци – рече Енглез, овог пута склапајући часопис који је читао. Васељена је створена захваљујући једном језику који сви разумеју, али који је већ заборављен. У потрази сам, између осталог, и за тим Универзалним Језиком. Због тога сам овде. Треба да пронађем човека који познаје тај Универзални Језик. Једног Алхемичара.

Разговор је прекинуо управник стоваришта.

– Имате среће – рече дебели Арапин. – Поподне креће један караван за Ал-Фајум.

– Али ја идем за Египат – рече младић.

– Ал-Фајум је у Египту – рече Арапин. – Од којих си ти Арапа?

Младић одговори да је Шпанац. Енглеz је био задовољан: иако је имао арапску ношњу, младић је барем био Европљанин.

– Он знакове назива „срећом“ – рече Енглеz пошто је дебели Арапин отишао. – Када бих могао, написао бих огромну енциклопедију о речима „срећа“ и „случајност“. Управо тим речима се исписује Универзални Језик.

Затим је прокоментарисао с младићем како није била „случајност“ то што га је затекао са Уримом и Тумимом у руци. Упитао га је да ли је и он кренуо у потрагу за Алхемичарем.

– Кренуо сам у потрагу за неким благом – рече младић и одмах се покаја. Али Енглеz као да томе није придавао значаја.

– На неки начин и ја сам – рече.

– А не знам ни шта значи реч Алхемија – допуни младић, у тренутку када их је дебели Арапин позвао да изађу напоље.

– Ја сам Вођа Каравана – рече један господин дуге браде и тамних очију. – Имам право да одлучујем о животу и смрти сваког од вас који крене са мном. Пустииња је као ћудљива жена због које људи понекад полуде.

Било их је скоро две стотине и два пута толико животиња. Биле су то камиле, коњи, магарци и птице. Енглеz је имао много кофера препуних књига. Било је жена, деце и разних људи са сабљом о појасу и дугим пушкама кремењачама о рамену. Владала је толика галама да је Вођа морао више пута да понови своје речи како би га сви чули.

– Овде има разних људи и у њиховом срцу има различитих богова. Али мој једини Бог је Алах и њиме се кунем да ћу дати све од себе да још једном победим пустињу. Сада желим да се свако од вас закуне Богом у ког верује у дубини душе да ће ми се покоравати у свим приликама. У пустињи непослушност значи смрт.

Зачуо се тихи жамор. Сви присутни су се тихим гласом клели у свог Бога. Младић се заклео у Исуса Христа. Енглеz је ћутао. Жамор је потрајао нешто дуже од обичне заклетве; људи су се такође молили небу да их заштити.

Зачуо се дуг звук трубе и свако је узјахао своју животињу. Младић и Енглеz су купили камиле и на њих се попели уз изванстан напор. Младићу је било жао Енглеzове камиле јер је била натоварена тешким торбама пуним књига.

– Не постоје случајности – рече Енглеz, настојећи да настави започети разговор. – Овамо сам доспео захваљујући једном пријатељу, који је познавао једног Арапина, који је...

Али караван је кренуо и више није било могуће чути шта то Енглеz прича. Међутим, младић је тачно знао о чему је причао: мистериозни след догађаја који спаја једну ствар са другом, који га је довео до тога да буде пастир, да усни исти сан, да се нађе у граду близу Африке, да на тргу сретне једног краља, и да буде покраден да би упознао једног продавца кристала, и...

*Што се више човек приближава сну, уколико више
Лична Легенда постоје истински разлој постојања,
помисли младић.*

Караван је кренуо према западу. Путовали су током раног јутра, застајали кад би сунце највише припекло, а настављали пут када би почело да се смркава. Младић је ретко разговарао с Енглецом, који је највише времена проводио задубљен у своје књиге.

Онда је почео у тишини да посматра ход животиња и људи кроз пустињу. Сада се све много више разликовало од дана када су кренули: тог дана владала је збрка и вика, плач деце и граја животиња су се мешали с нервозним заповестима водича и трговаца.

У пустињи, међутим, само је владао вечити ветар, тишина и топот животиња. Чак су и водичи ретко разговарали између себе.

– Много пута сам прошао преко овог песка – рече неки камилар једне ноћи. – Али пустиња је тако велика, а хоризонт толико далеко да се људи осећају мали и зато им није до приче.

Младић је схватио шта је камилар хтео да каже, иако никад раније није крочио у пустињу. Увек док је посматрао море или ватру био је у стању да сатима ћути, не мислећи ни на шта, загњурен у неизмерну величину и снагу елемената.

*Научио сам с овцама и научио сам са кристалом,
помисли он. Такође могу да научим и с џусињом. Она
ми изгледа и старија и мудрија.*

Ветар никако није престајао. Младић се сетио дана када је осетио тај исти ветар седећи на тврђави у Тарифи. Можда је он и сада лагано миловао руно

његових оваца које су настављале потрагу за храном и водом по пољима Андалузије.

То више нису моје овце, рече он сам себи не осећајући никакву чежњу. *Мора да су се већ навикле на некој новој иасири а мене пошћуно заборавиле. То је добро. Ко је навикао да љушје, као овце, зна да увек шреба кренути једној дана.* Затим се присетио трговчеве ћерке, помисливши како се сигурно већ удала. Можда и за продавца кокица или за неког пастира који је такође умео да чита и прича чудесне приче; на крају крајева, он сигурно није био једини. Али његово предосећање га је импресионирао: можда је и он почео да учи тај Универзални Језик који зна прошлост и садашњост свих људи. „Предосећања“, како је његова мајка имала обичај да каже. Младић је почео да схвата да су предосећања брза урањања душе у ту Универзалну струју живота, у којој је историја свих људи међусобно повезана, тако да можемо све знати, јер све је записано.

Макшуб, рече младић сетивши се Продавца Кристала.

Пустиња се местимично састојала од песка, а местимично од камења. Кад би караван наишао на неку стену, он би је заобишао; уколико би наишли на неки камењар, забилазили су га у великом луку. Уколико би песак био превише ситан за камиља копита, тражили су места где је био чвршћи. Понекад би тло било прекривено сољу, на месту где је некада вероватно постојало језеро. Онда би животиње почеле да стењу и камилари су сјахивали и извлачили их из песка. Терет би пребацивали на сопствена леђа, и пошто би прешли преко несигурног терена, поново би товарили животиње. Уколико би се вођа каравана разболео или умро, камилари су бацали коцку и тако бирали новог вођу.

Све се то дешавало из једног јединог разлога: без обзира колико кругова морао да направи, караван је настављао увек у истом правцу. Пошто би савладао препреку, караван би се опет усмерио према звезди која је означавала положај оазе. Чим би путници изјутра угледали ту јасну звезду на јутарњем небу, знали су да она означава место где има жена, воде, урми и палми. Само Енглеz није ништа примећивао: највећи део времена проводио је загнурен у своје књиге.

И младић је имао књигу коју је покушао да чита још током првих дана пута. Али чинило му се да је много занимљивије посматрати караван и слушати ветар. Чим је боље упознао своју камилу и везао се за њу, бацио је књигу. Представљала је непотребан терет, мада је младић почео сујеверно да верује да увек кад је отвори, дође до неког значајног сусрета.

Полако се спријатељио с камиларем који је стално ишао поред њега. Ноћу, када би се окупили око ватре, имао је обичај да камилару прича своје пастирске доживљаје.

Приликом једног од тих разговора камилар је почео да прича о свом животу.

– Живео сам у једном месту близу Каира – причао је.
– Имао сам своју башту, своју децу и живот који се не би променио све до моје смрти. Једне године, када је берба била обилнија, кренули смо сви у Меку, и ја сам испунио једини задатак који ми је у животу још био преостао. Могао сам да умрем у миру и то ми се допадало.

Једног дана земља је почела да се тресе и Нил се излио из свог корита више него обично. Коначно се и мени десило оно што сам веровао да се дешава само другима. Моји суседи су се бојали да ће у поплави изгубити своје маслине; моја жена се плашила да ће

децу однети вода. А ја сам се уплашио да ће бити уништено све оно што сам стекао.

Али није могло ништа да се учини. Земља је постала неупотребљива и ја сам морао да пронађем нови начин како да преживим. Сада сам камилар. Тада сам схватио реч Алахову: нека се нико не боји непознатог, јер сваки човек је способан да освоји све оно што жели и што му је потребно.

Једино се плашимо да ћемо изгубити оно што имамо, било живот, било њиве. Али тај страх пролази када схватимо да су наша историја и историја света написане истом руком.

Понекад би се, током ноћи, средла два каравана. Увек је један од њих имао оно што је требало другоме, као да је стварно све било написано једном истом Руком. Камилари су размењивали информације о непогодама које је изазивао ветар и окупљали се око ватре препричавајући приче из пустиње.

Други пут би наишли тајанствени људи с капуљачама на глави; били су то бедуини који су надгледали путеве којима се крећу каравани. Давали су обавештења о разбојницима и варварским племенима. Тихо су долазили и тихо одлазили, увијени у црну одору из које су им једино вириле очи.

Једне од тих ноћи камилар је дошао до ватре крај које су седели младић и Енглеz.

– Нешто се шушка о рату између племена – рече камилар. Сва тројица су ћутала. Младић је приметио да страх лебди у ваздуху, иако нико ни реч није проговорио. Још једном је примећивао говор без речи, Универзални Језик.

После извесног времена, Енглеz је упитао има ли опасности.

– Онај који крочи у пустињу не може се вратити – рече камилар. – Пошто не можемо да се вратимо, једино морамо бринути како да што безбедније наставимо напред. Све остало је ствар Алаха, укључујући и опасност.

И заврши изговарајући тајанствену реч: *Макѿуб*.

– Треба да посветите више пажње караванима – рече младић Енглезу, пошто се камилар удаљио. – Они често иду околу наоколу, али увек настављају у истом правцу.

– А ти би требало више да читаш о свету – одговорио је Енглеz. – Књиге су исто што и каравани.

Огромна група људи и животиња почела је брже да се креће. Поред тога што су дане, као и иначе, проводили у тишини, сада су и ноћу, окупљени око ватре, ретко размењивали по коју реч. Једног дана, вођа каравана је чак забранио да се пале ватре да не би скретали пажњу на себе.

Путници су почели да постављају животиње у круг у чији центар би полегали, настојећи да се заштите од ноћне хладноће. Вођа је почео да поставља наоружане стражаре око места где су ноћивали.

Једне од тих ноћи Енглеz није успео да заспи. Позвао је младића и почели су да шетају динама које су се налазиле у близини логора. Те ноћи је био пун месец и младић је Енглезу испричао све о себи.

Енглеза је одушевила прича о радњи која је почела да напредује пошто се младић у њој запослио.

– То је принцип који покреће све ствари – рече. – У Алхемији се то зове Душа Света. Када нешто желиш из свег срца, ближи си Души Света. Она је увек позитивна сила.

Такође је рекао да то није дато само људима: све ствари на кугли земаљској такође имају душу, без обзира да ли је реч о минералу, биљци, животињи или само обичној мисли.

– Све што је на и испод површине Земље стално се преображава зато што је Земља жива и што има душу. Ми смо део те душе и ретко смо свесни да она увек ради у нашу корист. Али мораш схватити да су у оној радњи чак и чаше давале свој допринос твом успеху.

Младић је једно време ћутао посматрајући месец и бели песак.

– Посматрао сам караван како пролази пустињом – рече, најзад. – Он и пустиња говоре исти језик и зато она дозвољава каравану да прође. Она ће проверити сваки његов корак да би видела да ли су у савршеном складу; и уколико је то случај, он ће стићи до оазе. Ако би неко од нас дошао овде са много храбрости, али не разумевајући тај језик, умро би већ првог дана.

Наставили су заједно да посматрају месец.

– То је магија знакова – настави младић. – Видео сам како водичи читају знаке пустиње и како душа каравана разговара с душом пустиње.

После извесног времена, проговорио је Енглеz.

– Морам посветити више пажње каравану – рече он, најзад.

– А ја треба да читам ваше књиге – рече младић.

Биле су то чудне књиге. Говориле су о живи, соли, змајевима и краљевима, али он није успевао ништа да схвати. Ипак, у скоро свим тим књигама провлачила се једна једина идеја: све ствари су израз само једне ствари. У једној од књига је открио да најзначајнији

текст Алхемије има свега неколико редова и да је исписан на обичном смарагду.

– То је Смарагодна Таблица – рече Енглеz, поносан што младића може да поучи.

– И онда, чему толике књиге?

– Да би се схватили ти редови – рече Енглеz, не баш превише убеђен у свој одговор.

Младићеву пажњу највише је привукла књига о чувеним алхемичарима. Били су то људи који су читав живот посвећивали пречишћавању метала у лабораторијама; веровали су да ако се један метал кува годинама и годинама, на крају би се ослободио свих својих индивидуалних својстава и на његовом месту би остала само Душа Света. Та Једина Ствар омогућила би алхемичарима да схвате све што се дешава на кугли земаљској, јер то је био језик којим су ствари општите. То откриће звали су Велико Дело – које је делом течном, а делом чврстом.

– Зар није довољно посматрати људе и знакове да би се открио тај језик? – упитао је младић.

– Ти си склон да све поједностављујеш – одговори Енглеz љутито. – Алхемија је озбиљан посао. Неопходно је да се сваки корак направи тачно онако како су нас томе учили учитељи.

Младић је открио да се течни део Великог Дела зове Еликсир Младости, да лечи све болести и спречава да алхемичар остари. А чврсти део се зове Камен Мудрости.

– Није лако открити Камен Мудрости – рече Енглеz. – Алхемичари су многе године проводили у лабораторијама посматрајући ватру која је пречишћавала метале. Толико су гледали у ватру да би им мало по мало из главе ишчилела сва таштина овог света. Тако би једног лепог дана открили да су

пречишћавајући метале на крају они сами постали чисти.

Младић се сетио Продавца Кристала. Он је рекао да је добро да се чисте чаше јер се тако сви ослобађају лоших мисли. Почињао је све више да верује да се Алхемија може научити и у свакодневном животу.

– Осим тога – рече Енглеz – Камен Мудрости има и једно фантастично својство. Једно парченце тог камена претвара велике количине метала у злато.

Пошто је ово чуо, младић се неизмерно заинтересовао за Алхемију. Мислио је да ће уз мало стрпљења моћи све да претвара у злато. Упознао се са животом многих људи који су то успели: Хелвецијус, Елијас, Фулканели, Гебер. Биле су то очаравајуће приче: сви су до краја живели своју Личну Легенду. Путовали су, сусретали се с мудрацима, чинили чуда пред неповерљивим светом, поседовали су Камен Мудрости и Еликсир Младости.

Али када је хтео да упозна начин како се остварује Велико Дело, потпуно би се изгубио. Били су то само неки цртежи, шифрована упутства и неразумљиви текстови.

– Зашто им је говор тако тежак? – упитао је Енглеза једне ноћи. Такође је приметио да се Енглеz помало досађивао и да му недостају његове књиге.

– Да би га схватили само они који су довољно одговорни да га схвате – рече он. – Замисли кад би сви почели да претварају олово у злато. Ускоро злато ништа не би вредело. Само они истрајни, само они који много истражују, успевају да остваре Велико Дело. Због тога се налазим усред ове пустиње. Да сретнем једног правог Алхемичара, како би ми он помогао да растумачим кодексe.

– Када су написане ове књиге? – упита младић.

– Пре много векова.

– У то време није било штампарија – инсистирао је младић. – Није било начина да се сви упознају с Алхемијом. Зашто је тај језик толико чудан, препун цртежа?

Енглеz није ништа одговорио. Рече да већ данима посматра караван и да не успева да открије било шта ново. Једино је приметио да се све чешће прича о рату.

Једног лепог дана младић је вратио књиге Енглезу.

– Дакле, да ли си много научио? – упитао је овај, препун ишчекивања. Недостајао му је неко с ким ће моћи да прича да би заборавио на страх од рата.

– Научио сам да свет има једну Душу, и ко схвати ту Душу, схватиће говор ствари. Научио сам да су многи алхемичари проживели своју Личну Легенду и на крају открили Душу Света, Камен Мудрости и Еликсир Младости. Али пре свега сам научио да су те ствари толико једноставне да се могу исписати на једном смарагду.

Енглеz је био разочаран. Године проучавања, магијски симболи, неразумљиве речи, лабораторијски апарати, ништа од тога није оставило утисак на младића. *Мора да му је душа исувише сирова да би то схватио*, помислио је.

Узео је своје књиге и ставио их у торбе које су висиле на камили.

– Врати се своме каравану – рече. – Ни ја од њега нисам ништа научио. Младић се поново посветио тишини пустиње и облаку песка који су дизале животиње. *Свако има свој начин учења*, понављао је у себи. *Његов начин није и мој, а мој није његов. Али*

обојица смо у пошрази за својом Личном Лејендом и ја ја збој шоја пошшујем.

Караван је почео да путује и дању и ноћу. Сваки час су се појављивали гласници с капуљачама и камилар, који се спријатељио с младићем, објасни да је почео рат међу племенима. Требаће им много среће да стигну до оазе.

Животиње су биле исцрпљене, а људи су постајали све ћутљивији. Та тишина била је најстрашнија ноћу, када би и најобичније рзање камиле, које је дотле било једноставно рзање камиле, уплашило све јер је могло да значи да је напад почео.

Међутим, изгледало је да камилара није превише плашила ратна претња.

– Жив сам – говорио је младићу једући урме у ноћи без ватре и без месечине. – Док једем, не радим ништа друго, само једем. Док ходам, само ходам. Ако будем морао да се борим, биће то погодан дан за умирање као и сваки други. Јер, нити живим у прошлости нити у будућности. Имам само садашњост и једино ме она занима. Ако успеш стално да останеш у садашњости, бићеш срећан човек. Схватићеш да у пустињи постоји живот, да су на небу звезде и да се ратници боре зато што је то својствено људској раси. Живот би био празник, једно велико празновање, јер он је увек једино тренутак који живимо.

Две ноћи касније, када се припремао за спавање, младић је погледао у звезду према којој су се ноћу оријентисали. Учинило му се да је хоризонт нешто нижи, јер је изнад пустиње било на стотине звезда.

– То је оаза – рече камилар.

- А зашто тамо одмах не одемо?
- Зато што треба да одспавамо.

Младић је отворио очи у тренутку када се сунце помањало на хоризонту. Испред њега, на месту где су током ноћи стајале мале звезде, пружао се бескрајан низ урминих палми, закриљујући читав поглед на пустињу.

– Успели смо – рече Енглеz, који је такође управо отворио очи.

Младић је, међутим, ћутао. Спознао је тишину пустиње и задовољавао се посматрањем урминих палми. Имао је још доста да путује да би стигао до Пирамида и једног дана ово јутро ће бити само успомена. Али оно је било садашњост, био је то онај празник о којем је говорио камилар и он је настојао да га проживи с оним што је научио од своје прошлости и са сновима о својој будућности. Једног дана овај призор испуњен хиљадама урминих палми биће само успомена. Али је за њега, у овом тренутку, значио хлад, воду, и склониште од рата. Као што је блејање камиле могло да се претвори у опасност, тако је и дрворед палми могао да представља чудо.

Свети говори многе језике, помисли младић.

Кад време брзо шече, и каравани журе, помислио је Алхемичар гледајући како стотине људи и животиња пристижу у оазу. Људи су викали за придошлицама, прашина је заклањала пустињско сунце, а деца су, угледавши странце, подскакивала од узбуђења. Алхемичар је приметио да су се племенске поглавице приближиле Вођи Каравана и да су нешто дуго разговарали.

Али ништа од тога није занимало Алхемичара. Много је света он видео како одлази и долази, док су Оаза и пустиња остајале исте. Виђао је и краљеве и просјакe како ходају овим песком чији се облик непрестано мењао зависно од ветра, али је био исти онакав каквог га је упознао још као дете. Па ипак, у дну душе није успевао да обузда оно мало радости живљења коју би сваки путник окусио када би, после жуте земље и плавог неба, пред собом угледао зеленило урминих палми. *Можда је Бог и створио пустињу да би људи моћи да се осмехну урминим џалмама*, помисли он.

Затим је одлучио да се концентрише на практичније ствари. Знао је да с тим караваном долази човек коме треба да пренесе део својих тајни. Знаци су му то наговестили. Још није познавао тог човека, али ће га његове искусне очи препознати када га угледа. Надао се да ће тај неко бити способан колико и његов претходни ученик.

Не знам зашто ће ствари морају да се преносе усмено, размишљао је он. Није то било баш зато што је била реч о тајнама. Бог је штедро откривао своје тајне свим створењима.

За то је имао само једно објашњење: ствари су на тај начин морале да се преносе зато што су вероватно биле саздане од Чистог Живота, а та врста живота тешко да се може ухватити сликом или речју.

Јер слике и речи опчињавају људе, тако да они на крају забораве на Језик Света.

Придошлице су одмах приведене поглавицама племена Ал-Фајум. Младић није могао да верује својим очима: уместо бунара окруженог с неколико палми – као што је једном видео у некој књизи – оаза је била много већа

од многих села у Шпанији. Имала је три стотине бунара, педесет хиљада урминих палми и међу њима много шарених шатора.

– Ово је као у Хиљаду и једној ноћи – рече Енглеz, нестрпљив да се што пре сретне с Алхемичарем.

Онда су их окружила деца која су радознало буљила у животиње, камиле и придошлице. Мушкарци су их запиткивали да ли су видели неку битку, док су се жене грабиле за платна и ђинђуве које су трговци донели. Тишина пустиње личила је на далеки сан; људи су неуморно говорили, смејали се и викали, као да су изашли из неког бестелесног света, да би се поново нашли међу људима. Били су задовољни и срећни.

После свих мера предострожности које су до јуче предузимали, камилар је објаснио младићу да пустињске оазе одувек представљају неутралан терен, јер већину њиховог становништва чине жене и деца. А оаза је било и на једној и на другој страни; тако су ратници одлазили да се боре у пустињи, док су им оазе представљале прибежиште.

Вођа Каравана је уз приличан напор окупио своје путнике и почео да им даје упутства. Овде ће остати све док се не заврши рат између племена. Пошто су гости, делиће шаторе са становницима оазе, који ће им уступити најбоља места. Било је то гостопримство које је прописивао Закон. Онда је од свих, укључујући и сопствене стражаре, затражио да предају оружје људима које су одредиле племенске поглавице.

– Таква су ратна правила – објаснио је Вођа Каравана. На тај начин у оазама се не могу крити војске или ратници.

На младићево изненађење, Енглеz је из свог огртача извадио никловани револвер и предао га човеку који је сакупљао оружје.

– Чему револвер? – упита.

– Да бих научио да имам поверење у људе – одговори Енглеz. Био је задовољан што је стигао до краја своје потраге.

Младић је, међутим, мислио на своје благо. Што се више приближавао своме сну, ствари су постајале све теже. Више није важило оно што је стари краљ назвао „срећом почетника“. Сада је добро знао да је на делу провера истрајности и одважности онога који тражи своју Личну Легенду. Због тога није могао ни да пожури, ни да буде нестрпљив. Ако се тако буде понашао, неће на крају приметити знаке које је Бог поставио на његов пут.

Бої поcтaвио на мој ѿуш, помисли младић, изненађен самим собом. До тог тренутка је сматрао да су знакови део овога света. Нешто као обедовање или спавање, нешто као тражење љубави или проналажење посла. Никада није помишљао да је то језик који Бог користи да би му указао шта треба да ради.

Немој ѿубиџи cтpиљење, понављао је младић у себи. *Како рече камилар, једи када је време јелу и ѿушуј када је време ѿшовању.*

Први дан су сви, па и Енглеz, преспавали, уморни од пута. Младића су сместили далеко од њега, заједно с још пет младића отприлике истих година. Били су то људи пустиње и желели су да чују приче из великих градова.

Младић им је причао о свом животу док је био пастир и таман се спремао да им исприча како је радио у продавници кристала, кад Енглеz уђе у шатор.

– Тражим те цело јутро – рече док је изводио младића из шатора. – Мораш ми помоћи да пронађем шатор где живи Алхемичар.

Прво су сами покушали да га нађу. Један Алхемичар би требало да живи доста различито од осталих становника оазе, и врло је вероватно да у његовом

шатору стално гори нека пећ. Доста су ходали, док нису схватили да је оаза много већа него што су могли и да замисле – ту је било на стотине шатора.

– Изгубили смо скоро читав дан – рече Енглеz, седајући поред младића, близу једног бунара.

– А како би било да упитамо некога – рече младић.

Енглеz није желео да се сазна разлог његовог доласка у оазу, тако да је оклевао не знајући шта да ради. На крају се ипак одлучио и замолио младића, који је боље говорио арапски, да се распита. Младић приђе једној жени која је управо дошла до бунара носећи мешину од овнујске коже.

– Добар дан, госпођо. Кажите ми, молим вас, где у овој оази живи неки Алхемичар – упита младић.

Жена му одговори да за тако неког није чула и одмах се удаљи. Успут га је упозорила да се не обраћа женама обученим у црно јер су то биле удате жене. Морао је да поштује Традицију. Енглеz је био страшно разочаран. Превалио је толики пут ни због чега. Младић се такође ражалостио; и његов пријатељ је био у потрази за својом Личном Легендом. А када неко то чини, цела Васељена настоји да помогне тој особи да оствари своју жељу, рекао је стари краљ. Он није могао да погрешити.

– Ја никада раније нисам чуо за алхемичаре – рече младић. – Иначе бих пробао да вам помогнем.

Енглезу засјаше очи.

– Тако је! Можда овде нико не зна да је он алхемичар. Питај да ли знају човека који у овом месту лечи све болести!

Више жена обучених у црно дошло је на бунар по воду и младић се ниједној од њих није обратио, мада је Енглеz стално наваљивао. Најзад се приближио један мушкарац.

– Познајеш ли неког ко у овом месту лечи људе од болести? – упита младић.

– Алах лечи све болести – рече човек, очигледно уплашен присуством странаца. – Ви тражите вешце.

И пошто је изговорио неколико сура из Курана, наставио је својим путем.

Други мушкарац се приближио. Био је много старији и носио је само једно мало ведро. Младић је поновио питање.

– Зашто желите да упознате ту врсту људи? – одговорио је Арапин питањем.

– Зато што је мој пријатељ путовао много месеци да би га срео – рече младић.

– Ако такав човек постоји у оази, онда је сигурно веома моћан – рече старац, пошто је размислио неколико тренутака. – Ни племенске поглавице не успевају да га виде кад им је потребан. Једино кад он сам то одреди. Сачекајте да се рат заврши. Онда идите са караваном. Не покушавајте да продрете у живот оазе, закључио је удаљујући се.

Али Енглез је био одушевљен. Били су на правом путу.

Најзад се појавила једна девојка која није била обучена у црно. Носила је врч на рамену, а на глави је имала вео, мада јој је лице било откривено. Младић јој се приближи да би се распитао о Алхемичару.

А онда, као да се време зауставило, и као да се Душа Света свом својом силином појавила пред младићем. Када је погледао у њене црне очи, њене усне које су се двоумиле између осмеха и ћутања, схватио је најзначајнији и најмудрији део Језика којим свет говори, и који сви људи на земљи могу да разумеју у својим срцима. А то се звало Љубав, нешто старије и од људи и од саме пустиње, а што је ипак сваки пут истом

снагом избијало било где када се сретну два погледа, као што се то овога пута десило поред једног бунара. Усне су се коначно одлучиле на осмех, а то је био знак, знак који је он, не знајући, очекивао толико времена у свом животу, знак који је тражио и међу овцама и у књигама, међу кристалима и у тишини пустиње.

Тако је изгледао сушти језик света, без објашњења, јер Васељени нису била потребна објашњења да би наставила свој пут у простору без краја. Младић је у том тренутку једино схватао да се налази пред женом свог живота, а ни њој нису биле потребне никакве речи да би исто то знала. У то је био сигурнији него у било шта на свету, иако су његови родитељи и родитељи његових родитеља говорили да је потребно забављати се, верити се, упознати особу и имати пара пре женидбе. Тај који је то говорио никада није упознао универзални језик, јер кад се човек у њега загнури, онда му је лако да схвати да на свету увек постоји једна особа која чека ону другу, било то насред неке пустиње или усред неког великог града. И када се те особе сретну и њихови погледи се укрсте, сва прошлост и сва будућност губе сваки значај и само постоји тај тренутак и та невероватна сигурност да је све ствари под сунцем исписала једна иста Рука. Рука која буди Љубав и која је створила једну душу близнакињу за сваку особу која ради, одмара се и тражи благо под сунцем. Јер без тога ниједан сан људске расе не би имао било каквог смисла. „Мактуб“, помисли младић.

Енглеz је устао и продрмао младића.

– Хајде, питај је!

Младић се приближио девојци. Она поче да се смеши. Он се такође насмеши.

– Како се зовеш? – упита.

– Зовем се Фатима – рече девојка, оборивши поглед.

– Такво име имају и неке жене у земљи одакле долазим.

– То је име Пророкове ћерке – рече Фатима. – Ратници су га тамо пренели.

Нежна девојка је о ратницима говорила с поносом. Енглеz је поред њега наваљивао, и младић упита за човека који лечи све болести.

– То је човек који зна тајне света. Он разговара с пустињским „ђиновима“ – рече она.

„Ђинови“ су били демони. И девојка показа према југу, месту где је тај чудни човек живео. Затим је напунила врч и отишла. Енглеz је такође пошао, у потрагу за Алхемичарем. А младић је дуго остао седећи поред бунара, схватајући да му је једног дана ветар Леванта запахнуо лице мирисом те жене и да ју је волео још пре него што је сазнао да она постоји и да ће га та љубав надахнути да пронађе сва блага овога света.

Наредног дана младић се вратио на бунар да би сачекао девојку. Изненадио се када је тамо наишао на Енглеза, који је први пут посматрао пустињу.

– Чекао сам поподне и читаву ноћ – рече Енглеz. – Дошао је с првим звездама. Испричао сам му шта тражим. Онда ме је он упитао да ли сам већ успео да претворим олово у злато. Ја сам му рекао да управо то желим да научим.

Наредио ми је да покушам. То је све што ми је рекао: иди покушај.

Младић је остао без речи. Енглеz је превалио толики пут да би чуо оно што је већ знао. А онда се сетио да је старом краљу из истог разлога дао шест оваца.

– Онда покушајте – рекао је Енглезу.

– То и хоћу. Одмах ћу почети.

Одмах пошто је Енглез отишао, Фатима је стигла са својим врчем по воду.

– Дошао сам да ти кажем нешто сасвим једноставно – рече младић. – Хоћу да постанеш моја жена. Волим те.

Девојци се просу нешто воде из врча.

– Овде ћу те чекати сваког дана. Прешао сам пустињу у потрази за благом које се налази близу пирамида. Рат је замене био право проклетство. Сада је, међутим, прави благослов јер ме је довео до тебе.

– Рат ће се једног дана завршити – рече девојка. Младић је погледао према урминим палмама оазе. Био је пастир. И овде је било много оваца. Фатима је била важнија од блага.

– Ратници трагају за својим благом – рече девојка као да чита младићеве мисли. – А жене пустиње су поносне на своје ратнике.

Затим је допунила свој врч и отишла.

Младић је сваког дана одлазио на бунар да сачека Фатиму. Испричао јој је како је живео као пастир, затим о краљу и продавници кристала. Постали су пријатељи и осим оних петнаест минута које је с њом проводио, остатак дана му се чинио бескрајним. Када је прошло скоро месец дана откако су стигли у оазу, Вођа Каравана је сазвао све на окуп.

– Не знамо када ће се рат завршити и не можемо да наставимо пут – рекао је. – Борбе ће можда трајати дуго, можда годинама. На обе стране су снажни и одважни ратници, а такође обе војске сматрају да је ратовање питање части. То није рат између добрих и злих. То је рат између снага које се боре за исту власт и када плане таква врста рата, он траје дуже него остали – јер Алах је уз обе стране.

Људи су се распршили. Младић је тог поподнева опет отишао да се сретне с Фатимом. Испричао јој је све о скупу.

– Другог дана пошто смо се срели – рече Фатима – причао си ми о својој љубави. Затим си ме научио лепим стварима као што су Језик и Душа Света. Све то је допринело да убрзо постанем део тебе.

Младић је слушао њен глас који му се учинио лепшим од шапата ветра у палмовом лишћу.

– Веома дуго сам стајала овде, код овог бунара, чекајући те. Не успевам да се сетим своје прошлости, традиције, начина на који људи очекују да се жене пустиње понашају. Још као дете сам сањала како ће ми пустиња донети најлепши поклон у животу. Тај поклон је најзад стигао, а то си ти.

Младић помисли да јој додирне руку. Али Фатима је држала ручке врча.

– Причао си ми о својим сновима, о старом краљу и о благу. Причао си ми о знаковима. Зато се ничега не бојим, јер су ме управо ти знаци довели до тебе. И ја сам део твог сна, твоје Личне Легенде, како ти имаш обичај да кажеш. Зато желим да наставиш путем којим си кренуо. Уколико будеш морао да сачекаш крај рата, сасвим је у реду. Али ако будеш морао раније да наставиш пут, иди према својој Легенди. Дине се мењају према ветру, али пустиња остаје иста. Таква ће бити и наша љубав. *Макшуб* – рече. – Ако сам ја део твоје Легенде, ти ћеш се једног дана вратити.

Младић је са састанка с Фатимом отишао тужан. Присећао се многих људи које је упознао. Ожењени пастири имали су много муке да убеди своје жене да треба да ходају пољима. Љубав је захтевала да се остане поред вољене особе.

Наредног дана све то је испричао Фатими.

– Пустиња односи наше мушкарце и не враћа их увек натраг – рече она. – Према томе, на то смо се навикле. И они почињу да постоје у облацима без кише, у животињама које се крију међу стењем, у води која дарезљиво извире из земље. Они постају део свега, постају Душа Света. Неки се враћају. И онда су све остале жене срећне, јер и мушкарци које оне чекају такође могу да се врате једног дана. Раније сам гледала те жене и завидела им на њиховој срећи. Сада ћу и ја имати кога да очекујем. Ја сам жена пустиње и тиме се поносим. Хоћу да мој човек такође хода слободно као ветар који премешта дине. Такође желим да могу да видим свог човека у облацима, у животињама и у води.

Младић је отишао да потражи Енглеза. Хтео је да му исприча све о Фатими. Изненадио се када је видео да је Енглез поред свог шатора направио малу пећ. Била је то чудна пећ на којој је стајала једна провидна флаша. Енглез је подлагао ватру дрветом и посматрао пустињу. Изгледало је да су му очи биле блиставије него у време када је по читав дан читао књиге.

– Ово је прва фаза посла – рече Енглез. – Морам да издвојим нечисти сумпор. А да бих то постигао, не смем се бојати неуспеха. До сада ме је мој страх од неуспеха спречавао да покушам да остварим Велико Дело. И управо сад почињем оно што сам могао да започнем још пре десет година. Али срећан сам што на ово нисам чекао двадесет година.

И наставио је да ложи ватру и да посматра пустињу. Младић је остао неко време поред њега, све док пустиња није почела да постаје ружичаста од светлости залазећег сунца. Онда је осетио огромну жељу да оде тамо да види да ли ће тишина моћи да одговори на његова питања. Неко време је ходао без циља, не испуштајући из вида урмине палме оазе. Слушао је ветар и осећао камење испод ногу. Понекад би

потражио неку шкољку, јер је знао да је ова пустиња, у нека давна времена, била једно велико море. Затим је сео на један камен и препустио се чарима хоризонта који се простирао пред њим. Није успевао да схвати љубав лишену посесивности; али Фатима је била жена пустиње, и ако је неко томе научио, то је била пустиња.

Остао је тако, не мислећи ни на шта, све док изнад главе није наслутио неко кретање. Погледавши у небо, угледао је два кобца, како лете веома високо.

Младић је почео да посматра кобце и шаре које су исписивали по небу. Оне су изгледале произвољно, али су за младића имале неки смисао. Само није успевао да га докучи. Онда је одлучио да кретање птица доследно прати погледом како би можда успео нешто да прочита. Можда ће му пустиња моћи објаснити шта је то љубав без поседовања.

Сан је почео да га обузима. Срце је од њега захтевало да не заспи: уместо тога, требало је да се преда. *Управо сам почело да улазим у шајну Језика Света, и све на овој земљи има смисла, чак и леи кобаца, рече.* И искористило је прилику да се захвали што је пуно љубави према једној жени. *Када се воли, ствари имају још више смисла, помисли.*

Одједном, један кобац се нагло обрушио на другог. Када се то десило, младићу се на кратко указа једна војска како с исуканим сабљама упада у оазу. Привиђење је нестало, али га је добро уздрмало. Он је чуо приче о привиђењима, а нека је и видео: то су биле фатаморгане, односно жеље које су се отелотворавале на песку пустиње. Међутим, његова жеља није била да нека војска освоји оазу. Помислио је да на то заборави и врати се својим мислима. Поново је покушао да се концентрише на пустињу боје руже и на камење. Али нешто у срцу му није дало мира.

Увек следи знакове, рекао је стари краљ. И младић помисли на Фатиму. Сетио се оног што је видео и предосетио да ће се то убрзо догодити.

С великом муком изашао је из транса у који је пао. Устао је и почео да корача у правцу урминих палми. Још једном је успео да схвати различите говоре ствари: овог пута пустиња је представљала безбедност, а оаза се претворила у опасност.

Камилар је седео у подножју урмине палме и такође посматрао залазак сунца. Угледао је младића како се појављује иза једне дине.

– Нека војска се приближава – рече. – Имао сам привиђење.

– Пустиња испуњава људско срце привиђењима – одговорио је камилар.

Али младић му је испричао причу о кобцима: посматрао је њихов лет и тада се изненада загнурио у Душу Света.

Камилар је ћутао; схватао је шта младић говори. Знао је да било шта на лицу земље може да исприча причу свих ствари. Ако би отворио неку књигу на било којој страници, или погледао нечији длан, или у карте, или лет птица, или било шта, сваки човек би пронашао неку везу с оним што тренутно проживљава. Заправо, ствари нису показивале ништа, него су људи, посматрајући ствари, откривали начин да се продре у Душу Света.

Пустиња је била пуна људи који су се издржавали од тога што су умели да лако продру у Душу Света. Били су познати као Пророци, од којих су зазирале жене и старци. Ратници су ретко одлазили код њих јер нико није могао ући у битку знајући када ће умрети. Ратници су више волели укус борбе и изазов непознатог; будућност исписана Алаховом руком и шта год да је Он

написао, то је било за добро човека. Зато су Ратници живели само садашњост јер садашњост је била препуна изненађења, а они су морали да обрате пажњу на многе ствари: где се налази непријатељска сабља, где је његов коњ, какав ударац треба да му нанесе да би спасао сопствени живот.

Камилар није био Ратник и већ је посетио неколико пророка. Многи су му прорекли истину, а неки су погрешили. Све док један од њих, најстарији (и од кога се највише зазирало), није упитао камилара зашто га интересује да сазна своју будућност.

– Како бих могао нешто да предуздем – одговорио је камилар. – И да променим оно што не бих желео да ми се деси.

– Онда ће то престати да ти буде будућност – одговорио му је пророк.

– Можда бих ја желео да сазнам шта ме чека у будућности да бих се припремио за оно што долази.

– Ако је то нешто лепо, онда би то било пријатно изненађење – рече пророк. – А уколико се ради о нечем лошем, патио би много пре него што би ти се то десило.

– Хоћу да сазнам каква ми је будућност јер сам човек – рекао је камилар пророку. – А људи живе сходно својој будућности.

Пророк је неко време поћутао. Он је најбоље умео да барата снопом штапића, које је бацао на земљу и прорицао на основу тога како су пали. Тог дана он није бацао штапиће. Увио их је у марамицу и вратио у џеп.

– Живим од тога што људима проричем будућност – рече он. – Упућен сам у тајну штапића и знам како се користе да би се доспело до оног простора у коме је све написано. Ту могу да прочитам прошлост, откријем оно што је већ било заборављено и протумачим знакове садашњости. Када људи дођу до мене, ја им не читам будућност; ја наслућујем будућност. Јер будућност

припада Богу и само он је, у изузетним околностима, открива. А како успевам да погодим будућност? По знаковима садашњости. Тајна је у садашњости; ако обратиш пажњу на садашњост, можеш је побољшати. А ако побољшаш садашњост, биће боље и оно што ће ти се касније догодити. Заборави будућност и живи сваки дан свог живота према поукама Закона и с вером да Бог брине о својој деци. Сваки дан носи у себи Вечност.

Камилар је хтео да сазна у каквим околностима Бог дозвољава да се сагледа будућност:

– Када је Он сам покаже. А Бог ретко показује будућност, а и то чини из једног јединог разлога: зато што је реч о будућности која је била писана да би се променила.

Бої је младићу йоказао бугућносї, помислио је камилар. Зайо шїо је хїео да младић буде Њеїово оруђе..

– Иди и поразговарај с племенским поглавицама – рече камилар. – Испричај им о ратницима који се приближавају.

– Они ће ме исмејати.

– То су људи пустиње, а људи пустиње су навикнути на знакове.

– Онда већ мора да знају.

– Они се тиме не баве. Ако нешто треба да сазнају, нешто што Алах жели да им саопшти, верују да ће им то неко рећи. То се већ много пута десило. Али данас, тај неко – то си ти.

Младић помисли на Фатиму и одлучи да оде до племенских поглавица.

– Доносим знакове пустиње – рекао је стражару који је стајао на улазу у огроман бели шатор, у центру оазе.
– Желим да видим поглавице.

Стражар није ништа рекао. Ушао је и дуго се задржао унутра. Затим је изашао с једним младим Арапином, у одори од белог платна и злата. Младић је испричао Арапину шта је видео. А овај је замолио младића да мало сачека и вратио се у шатор.

Пала је ноћ. Више Арапа и трговаца ушло је и изашло. Ускоро су се почеле гасити ватре и оаза је постајала тиха као пустиња. Само је у великом шатору и даље горело светло. Читаво то време младић је мислио на Фатиму још не успевајући да схвати разговор од тог поподнева.

Најзад, после много сати чекања, стражар наложи младићу да уђе.

Очарао га је приказ на који је наишао. Никада није могао замислити да, усред пустиње, постоји шатор попут овог. Тле је било прекривено најлепшим ћилимима на које је икада крочио, а лустери од жутог обрађеног метала били су начичкани упаљеним свећама. Племенске поглавице су седеле у дну шатора, у полукругу, удобно заваљене у богато оперважене свилене јастуке. Слуге су улазиле и излазиле са сребрним послужавницима који су били препуни посланица и чајника. Неки од њих су били задужени да одржавају жар у наргилама. Пријатан мирис дима испуњавао је простор.

Било је осам поглавица, али младић је одмах приметио ко је главни: био је то Арапин у одори од белог платна и злата, седео је у средини полукруга. Поред њега је био млади Арапин с којим је разговарао пред шатором.

– Који је то странац који прича о знаковима? – упитао је један од поглавица гледајући према младићу.

– То сам ја – одговорио је. И испричао је шта је видео.

– А зашто би пустиња то испричала неком странцу кад зна да смо ми овде већ генерацијама? – рече други поглавица.

– Зато што се моје очи још нису навикле на пустињу – одговорио је младић. – И ја могу да видим ствари које превише навикнуте очи више не успевају да виде.

И зашто ићио знам за Душу Света, помисли у себи. Али не рече ништа, јер Арапи у те ствари не верују.

– Оаза је неутралан терен. Нико не напада једну оазу – рече трећи поглавица.

– Ја само причам оно што сам видео. Ако не желите да верујете, немојте ништа предузети.

Потпуна тишина је завладала у шатору, а онда је уследио живахан разговор између поглавица. Говорили су неким арапским дијалектом који младић није разумео, али када је покушао да оде, један стражар му рече да остане. Младић је почео да осећа страх; знаци су говорили да нешто није у реду. Зажалио је што је о томе причао са камиларем.

Изненада, старац који је седео у средини насмешио се скоро неприметно и то је младића смирило. Старац није учествовао у разговору и није до тада прозборио ни реч. Али младић је већ био навикнут на Језик Света и могао је да осети један трептај Мира како пролази шатором с краја на крај. Интуиција му је говорила да је добро поступио што је дошао. Расправа је престала. Неко време су ћутали слушајући старца. Затим се он окренуо младићу: овог пута лице му је било хладно и неприступачно.

– Пре две хиљаде година, у некој далекој земљи, бацили су у јаму и продали као роба једног човека који је веровао у снове – рече старац. – Наши трговци су га купили и довели у Египат. И сви ми знамо да онај ко верује у снове, уме и да их протумачи.

Мага не усјева увек и га их оствари, помисли младић, присећајући се старе Циганке.

– Захваљујући фараоновим сновима о мршавим и дебелим кравама тај човек је Египат спасао од глади. Он се звао Јосиф. Био је такође странац у страниој земљи као ти и био је мање-више твојих година.

Тишина је и даље владала. Старчеве очи и даље су остале хладне.

– Увек поштујемо Традицију. Традиција је у оно време спасла Египат од глади и он је постао једна од најбогатијих земаља. Традиција нас учи да мушкарци треба да пређу пустињу и да удају своје ћерке. Традиција говори да је оаза неутралан терен јер обе стране имају своје оазе и рањиве су.

Док је старац говорио, нико није прозборио ни реч.

– Али Традиција нам такође говори да треба веровати знаковима пустиње. Све што знамо научили смо од пустиње.

Старац је дао знак и сви Арапи су устали. Састанак се завршавао. Наргиле су угашене, а стражари су стали мирно. Младић је кренуо ка излазу, али старац је још једном узео реч:

– Сутра ћемо прекршити споразум који налаже да нико у оази не може да носи оружје. Целог дана ћемо чекати непријатеља. Када сунце зађе иза хоризонта, мушкарци ће ми вратити оружје. За сваких десет мртвих непријатеља добићеш златник. Међутим, оружје не сме да се покрене а да не осети битку. Хировито је као пустиња, и ако га на то навикнемо, следећи пут ће

бити лењо да пуца. Ако сутра ниједна пушка не опали, бар једна ће опалити у тебе.

Када је младић изашао, оазу је осветљавао само пун месец. Требало му је двадесет минута хода да стигне до свог шатора и он је кренуо.

Осећао је страх због свега што се десило. Загњурио се у Душу Света, а цена веровања у то био је његов живот. Висок улог. Али дао је висок улог оног дана када је продао овце да би кренуо за својом Личном Легендом. И као што је говорио камилар, умрети сутра је исто толико добро колико и умрети било ког другог дана. Сваки дан је био створен да се проживи или да се напусти овај свет. Све је зависило само од једне речи: „Мактуб“.

Ходао је у тишини. Није се кајао. Ако умре сутра, биће то зато што Бог није хтео да промени будућност. Али умро би пошто је прешао мореуз, радио у једној продавници кристала, упознао тишину пустиње и Фатимине очи. Сваки од својих дана проживео је интензивно, од тренутка када је, одавно, отишао од куће. Ако умре сутра, његове очи би се дотле много више нагледале него очи других пастира. И младић се тиме поносио. Изненада је зачуо снажан топот и неки непознати ветар га је одједном бацио на земљу. Подигла се силна прашина која је скоро закрилила Месец. Испред њега се пропео један бели коњ испуштајући застрашујући њисак.

Младић је тешко разазнавао шта се дешава, али кад се прашина мало слегла, осетио је страх какав никад раније није осетио. На коњу је био јахач сав у црном, са соколом на левом рамену. На глави му је био турбан, а марама му је прекривала лице тако да су му вириле

само очи. Личио је на гласника пустиње, али његово присуство било је снажније од присуства било које особе коју је младић у животу упознао.

Чудни коњаник је исукао огромну криву сабљу која му је дотле висила о седлу. Челик је заблистао на месечини.

– Ко се то усудио да прочита лет кобаца? – упитао је гласом који је загрмео међу педесет хиљада урминих палми Ал-Фајума.

– Ја сам се усудио – рече младић. Изненада му се указа пред очима слика светог Јага Истребитеља Мавара на белом коњу под чијим копитама су лежали неверници. Било је тачно тако. Само што су овога пута улоге биле замењене.

– Ја сам се усудио – понови младић. И саже главу очекујући ударац сабљом. – Многи животи ће бити спасени јер нисте рачунали на Душу Света.

Сабља се, међутим, није брзо спустила. Странчева рука се полако спуштала све док врх сечива није додирнуо младићево чело. Био је толико оштар да му је потекла кап крви.

Коњаник се није мрдао. Младић такође. Ниједног тренутка није помислио да побегне. Срце му је обузела нека чудна радост: умреће за своју Личну Легенду. И за Фатиму. Знакови су, најзад, били тачни. Непријатељ је био ту, и зато није морао да брине због смрти, јер је постојала Душа Света. Ускоро ће постати део ње. А и непријатељ ће сутра постати део ње.

Странац је, међутим, само држао сабљу на његовом челу.

– Зашто си прочитао лет птица?

– Само сам прочитао оно што су птице хтеле да кажу. Оне желе да спасу оазу, а ви ћете бити мртви. Оаза има више људи него ви.

Сабља је и даље додиривала његово чело.

– Ко си ти да би променио судбину Алахову?

– Алах је створио војске, а такође је створио и птице. Алах ми је показао говор птица. Све је написано истом Руком – рече младић, присећајући се камиларевих речи.

Непознати је најзад склонио сабљу с његовог чела. Младић осети извесно олакшање. Али није могао да бежи.

– Припази се пророчанстава – рече странац. – Кад је нешто писано, нема начина да се то избегне.

– Само сам видео неку војску – рече младић. – Нисам видео исход битке.

Изгледало је да је коњаник задовољан одговором. Али сабљу је још држао у руци.

– Шта један странац тражи у страниој земљи?

– Тражим своју Личну Легенду. Нешто што ви никада нећете схватити.

Коњаник је вратио сабљу у корице, а соко на његовом рамену испусти неки чудан крик. Младић је почео да се опушта.

– Морао сам да проверим твоју храброст – рече непознати. – Храброст је најважнија особина за сваког ко је кренуо у потрагу за Језиком Света.

Младић је био изненађен. Овај човек је говорио о стварима које мало људи познаје.

– Чак и кад стигне тако далеко, човек се никад не сме опустити – настави он. – Треба волети пустињу, али јој не треба у потпуности веровати. Јер пустиња је проба за сваког човека: она проверава сваки његов корак и убија сваког ко се заборави.

Његове речи подсећале су на речи старог краља.

– Ако ратници дођу, а глава ти остане на рамену и после заласка сунца, потражи ме – рече странац.

Иста рука која је држала сабљу, сада узе бич. Коњ се опет пропео подижући облак прашине.

– Где живите? – повика младић, док се коњаник удаљавао.

Рука с бичем показа у правцу југа.

Младић је срео Алхемичара.

Следећег јутра, међу палмама Ал-Фајума налазило се две хиљаде наоружаних људи. Пре него што је сунце стигло у зенит, петсто ратника се појавило на хоризонту. Коњаници су ушли у оазу са северне стране; деловали су мирољубиво, али су носили оружје скривено испод белих бурнуса. Када су стигли у близину белог шатора, у центру Ал-Фајума, исукали су сабље и узели кремењаче на готовс. Извршили су напад на празан шатор. Мушкарци из оазе опколили су пустињске коњанике. У року од пола сата, четиристо деведесет и девет лешева се нашло на песку. Деца су била на супротном крају палмове шуме и ништа нису видела. Жене су се у шаторима молиле за своје мужеве и такође ништа нису виделе. Да није било свуда разасутих лешева, изгледало би као да у оази живот тече уобичајеним током.

Само је један ратник био поштеђен – заповедник одреда. Током поподнева изведен је пред племенске поглавице које су га упитале зашто је прекршио Традицију. Заповедник одговори да су његови људи били гладни и жедни, исцрпљени толиким биткама, тако да су одлучили да заузму једну оазу како би могли поново да наставе борбу.

Племенски поглавица рече да му је жао због ратника, али да се Традиција не сме никад прекршити. Једина ствар која се мења у пустињи јесу дине, и то када дува ветар.

Затим је осудио заповедника на срамну смрт. Осуђен је да уместо од сабље или пушчаног метка умре обешен о једну палму која је такође била мртва. Његово тело љуљало се на пустињском ветру.

Племенски поглавица је позвао странца и дао му педесет златника. Затим се поново присетио приче о Јосифу у Египту и замолио младића да постане Саветник Оазе.

Када је сунце потпуно зашло, а прве звезде почеле да се појављују (нису биле много светле, јер је и даље био пун месец), младић је кренуо у правцу југа. Тамо је стајао само један шатор, а неки Арапи који су пролазили, говорили су да је то место препуно „ђинова“. Али младић је сео и дуго чекао.

Алхемичар се појавио када је месец високо одскочио на небо. На рамену је носио два убијена кобца.

– Ево ме – рече младић.

– Не би требало ту да будеш – одговорио је Алхемичар. – Или је твој долазак овде твоја Лична Легенда?

– Међу племенима бесни рат. Немогуће је прећи пустињу.

Алхемичар је сјахао и дао младићу знак да уђе у шатор. Био је то шатор сличан свима осталим које је посетио у оази, изузев великог централног шатора који је био раскошно опремљен као из бајке. Погледом је потражио алхемичарски прибор и пећи, али ништа од

тога није видео. Било је само неколико књига на гомили, кухињски шпорет и теписи препуни тајанствених цртежа.

– Седи, скуваћу чај – рече Алхемичар. – А заједно ћемо појести ова два кобца.

Младић је посумњао да је реч о она два кобца које је видео претходног дана, али не рече ништа. Алхемичар је запалио ватру и убрзо је пријатан мирис печења испунио шатор. Био је бољи од мириса наргила.

– Зашто си хтео да ме видиш? – упита младић.

– Због знакова – одговорио је Алхемичар. – Ветар ми је испричао да ћеш доћи. И да ће ти бити потребна помоћ.

– Нисам то ја. То је онај други странац, Енглец. Он те је тражио.

– Он мора да пронађе друге ствари пре него што се сретне са мном. Али на правом је путу. Почео је да посматра пустињу.

– А ја?

– Када неко нешто жели, читава Васељена се завери да му помогне да оствари свој сан – рече Алхемичар, понављајући речи старог краља. Младић је схватио. Још један човек се нашао на његовом путу да би га одвео његовој Личној Легенди.

– Значи, поучићеш ме?

– Не. Ти већ знаш све што треба да знаш. Само ћу ти омогућити да наставиш правим путем ка свом благу.

– Међу племенима бесни рат – понови младић.

– Ја познајем пустињу.

– Већ сам нашао своје благо. Имам једну камилу, новац који сам уштедео радећи у продавници кристала и педесет златника. У својој земљи могу да будем богаташ.

– Али ништа од тога није близу Пирамида – рече Алхемичар.

– Имам Фатиму. Она је веће благо од свега што сам успео да сакупим.

– Ни она није близу пирамида.

Појели су кобце у тишини. Алхемичар је отворио једну флашу и наточио црвену течност у младићеву чашу. Било је то вино, једно од најбољих вина које је у животу пио. Али вино је било законом забрањено.

– Није зло оно што улази у човекова уста, него је зло оно што из њих излази – рече Алхемичар.

Младић се од вина расположио. Али Алхемичар му је уливао страх. Сели су испред шатора, посматрајући светлост месеца, која је засењивала звезде.

– Пиј и мало се опусти – рече Алхемичар, примећујући да је младић постајао све веселији. – Одмори се као што се обично ратник одмара пред битку. Али не заборави да ти је срце тамо где се налази твоје благо. И да твоје благо мора да буде пронађено да би све што си открио на путу могло да има смисла. Сутра ћеш продати камилу и купити коња. Камиле су непоуздане: пређу на хиљаде корака и не показују никакав знак умора. Међутим, изненада падну на колена и липшу. Коњ се полако замара, тако да увек можеш да знаш колико да захтеваш од њега, односно када му је време да липше.

Следеће ноћи младић се са коњем појавио пред Алхемичаревим шатором. Мало је почекао и Алхемичар се појавио јашући свог пастува, док му је на левом рамену стајао соко.

– Покажи ми живот у пустињи – рече Алхемичар. – Само онај ко нађе живот, може да пронађе благо.

Кренули су пешчаним пространством, док је месец блистао изнад њих. *Не знам да ли ћу успети да пронађем животи у пустињи*, помисли младић. *Још не познајем пустињу*.

Хтео је да се окрене и то каже Алхемичару, али осећао је страх од њега. Стигли су до оног каменитог предела, где је младић видео кобце на небу; међутим сада су ту владали само ветар и тишина.

– Не полази ми за руком да нађем живот у пустињи – рече младић. – Знам да постоји, али не успевам да га нађем.

– Живот привлачи живот – одговори Алхемичар.

И младић је схватио. У истом тренутку попустио је узде свога коња и он је слободно кренуо по камењу и песку. Алхемичар га је ћутке пратио и младићев коњ је тако ишао скоро пола сата. Већ нису могли да виде урмине палме оазе, само је огроман месец сијао на небу док су стене имале сребрни одсјај. Одједном, на месту где никада раније није био, младић је приметио да његов коњ застаје.

– Овде постоји живот – рече младић Алхемичару. – Не познајем језик пустиње, али мој коњ познаје језик живота.

Сјახали су. Алхемичар не рече ништа. Почео је да загледа камење полако ходајући. Изненада је застао и веома пажљиво се сагнуо. На тлу је, међу камењем, била једна рупа; Алхемичар је завукао шаку у рупу, а затим и целу руку до рамена. Нешто се унутра мрдало, и очи Алхемичара – једино је очи могао да му види – скупиле су се од напора и напетости. Изгледало је да се бори с нечим што је било у рупи. А онда, покретом који је уплашио младића, Алхемичар је нагло извукао руку

из рупе и усправио се. У руци му је била змија коју је држао за реп.

Младић је такође одскочио, али уназад. Змија се непрестано отимала уз сиктање и чегртање нарушавајући тишину пустиње. Била је то звечарка чији је отров за неколико минута могао да усмрти човека.

Чувај се ошрова, успео је да помисли младић. Али Алхемичар је вероватно већ задобио ујед када је завукао руку у рупу. Његово лице је, међутим, било мирно. „Алхемичар има двеста година“, рекао је Енглеz. Ваљда је већ умео да се бори са змијама у пустињи.

Када је његов пратилац дошао до свог коња, младић је видео како исукује дугу сабљу у облику полумесеца. Њом је описао круг на тлу и у сред њега ставио змију. Животиња се одмах смирила.

– Буди миран – рече Алхемичар. Она неће одатле изаћи. Открио си живот у пустињи, а то је знак који ми је био потребан.

– Зашто је то толико значајно?

– Јер су Пирамиде окружене пустињом.

Младић није хтео да слуша причу о Пирамидама. Срце му је било потиштено и тужно, још од претходне вечери. Јер наставак потраге за благом значио је да мора да напусти Фатиму.

– Водићу те кроз пустињу – рече Алхемичар.

– Желим да останем у оази – одговори младић. – Већ сам срео Фатиму. И она ми више значи него благо.

– Фатима је жена пустиње – рече Алхемичар. Она зна да мушкарци морају да оду, да би могли да се врате. Она је већ пронашла своје благо: тебе. Сада она чека да ти пронађеш оно што тражиш.

– А ако ја одлучим да останем?

– Бићеш Саветник Оазе. Имаш довољно злата да купиш много оваца и много камила. Оженићеш се Фатимом и прву годину проживећете срећно. Научићеш да волиш пустињу и упознаћеш сваку од педесет хиљада урминих палми. Примећиваћеш како оне расту, откривајући свет који се увек мења. И све више ћеш разумевати знаке, јер је пустиња учитељ бољи од свих учитеља.

Следеће године ћеш се присетити да постоји неко благо. Знакови ће почети све упорније да говоре о томе и ти ћеш покушати да их пренебрегнеш. Користићеш своје знање само за добробит оазе и њених становника. Племенске поглавице ће ти због тога бити захвалне. Њихове камиле ће ти донети богатство и моћ. Треће године знакови ће наставити да говоре о твом благу и твојој Личној Легенди. Ти ћеш почети ноћима да ходаш по оазе, а Фатима ће постати тужна јер се због ње прекинуо твој пут. Али ти ћеш јој пружити љубав и она ће ти узвратити. Сетићеш се да она никада од тебе није тражила да останеш, јер жена пустиње уме да чека свог човека. То нећеш моћи да јој замериш. Али многе ноћи провешћеш ходајући по песку пустиње и између палми, размишљајући да си можда могао ићи напред, имати више поверења у своју љубав према Фатими. Јер у оазе те је задржао твој страх да се више никада нећеш вратити. И тада, знаци ће ти навестити да је твоје благо заувек закопано.

Четврте године знаци ће те напустити јер ниси хтео да их следиш. Племенске поглавице ће то схватити и бићеш избачен из Савета. Тада ћеш већ бити богат трговац с много камила и много робе. Али ћеш остатак живота провести лутајући између палми и пустиње, знајући да ниси испунио своју Личну Легенду и да је сада за то прекасно.

И нећеш схватити да љубав никад не спречава човека да следи своју Личну Легенду. А када се то деси, онда ће

то значити да није била реч о правој Љубави, оној која говори Језик Света.

Алхемичар је избрисао круг на тлу и змија хитро нестане међу камењем. Младић се сетио продавца кристала који је одувек желео да иде у Меку и Енглеза који је тражио једног Алхемичара. Сетио се жене која је веровала пустињи и пустиња јој је једног дана довела особу коју је желела да воли.

Узјахали су коње и овога пута младић је пратио Алхемичара. Ветар је доносио звуке оазе, а он је покушавао да препозна Фатимин глас. Оног дана није отишао на бунар због битке.

Али ове ноћи, док су посматрали змију која је стајала у кругу, необични коњаник са својим соколом на рамену говорио је о љубави и благу, о женама пустиње и његовој Личној Легенди.

– Поћи ћу с тобом – рече младић. Истог тренутка је осетио мир у срцу.

– Кренућемо сутра, пре изласка сунца – једноставно рече Алхемичар.

Младић није тренуо читаве ноћи. Два сата пре сванућа пробудио је једног од момака који су спавали у његовом шатору и замолио га да му покаже где живи Фатима. Заједно су изашли и отишли донде. Заузврат, младић му је дао новца да купи једну овцу.

Затим га је замолио да открије где спава Фатима, да је пробуди и да јој каже да је младић чека. Млади Арапин га послуша и заузврат доби још новца да купи и другу овцу.

– Сада нас остави саме – рече младић Арапину, који се вратио у шатор да настави да спава, поносан што је помогао Саветнику Оазе; и задовољан због новца који је добио да купи овце.

Фатима се појавила на улазу у шатор. Кренули су у шетњу између палми. Младић је знао да је ово против Традиције, али сада то није имало никаквог значаја.

– Одлазим – рече. И хоћу да знаш да ћу се вратити. Волим те јер...

– Не говори више ништа – прекиде га Фатима. – Воли се зато што се воли. Не постоји разлог због којег се воли.

Али младић је наставио:

– Волим те зато што сам сањао један сан, што сам срео једног краља, продавао кристале, прешао пустињу, што су племена заратила и што сам дошао до једног бунара да сазнам где живи један Алхемичар. Волим те јер се читава Васељена заверила да дођем до тебе.

Загрлили су се. Било је то први пут да су се два тела додирнула.

– Вратићу се – понови младић.

– Раније сам пустињу посматрала испуњена жељом. Сада ћу је гледати с надом. Мој отац је једног дана отишао, али вратио се мојој мајци и сада се увек враћа.

И више ништа нису рекли. Још мало су ходали између урминих палми, а онда је младић допратио девојку до улаза у њен шатор.

– Вратићу се као што се твој отац вратио твојој мајци – рече.

Приметио је како су се Фатими овлажиле очи.

– Плачеш?

– Ја сам жена пустиње – рече она скривајући лице. – Али, изнад свега, ја сам жена.

Фатима је ушла у шатор. Сунце само што није изашло. Када сване, она ће почети да се бави оним што је радила толике године; али све се променило. Младић већ неће више бити у оази, а ни оаза неће имати значење које је доскора имала. Неће то више бити место с педесет хиљада урминих палми и три стотине бунара, на које су ходочасници долазили, задовољни после дугог пута. За њу ће, почев од тог дана, оаза бити празна.

Почев од тог дана, пустиња ће бити значајнија. Увек ће гледати према њој, настојећи да проникне коју звезду прати младић у потрази за благом. Мораће слати своје пољупце по ветру, у нади да ће они додирнути младићево лице и испричати му да је она жива, да га чека, онако како жена чека храброг човека који је отишао у потрагу за сновима и благом. Почев од тог дана пустиња ће бити само једно: нада да ће се он вратити.

– Не мисли на оно што је остало за тобом – рече Алхемичар када су на коњима зашли у пустињу. – Све је урезано у Душу Света, и тамо ће остати заувек.

– Људи више сневају о повратку него о поласку – рече младић, који се поново навикавао на тишину пустиње.

– Ако је оно што си нашао сачињено од чисте материје, никад неће иструлити. И моћи ћеш једног дана да се вратиш. Ако је то био само тренутак светлости, као експлозија неке звезде, онда на повратку нећеш ништа затећи. Али си био сведок експлозије светлости. Само то вредело је труда.

Човек је говорио језиком алхемије. Али младић је схватао да он мисли на Фатиму.

Било је тешко не мислити о ономе што је остало иза њега. Пустииа, са својим скоро увек истим пејзажом, имала је обичај да се испуњава сновима. Младићу су још пред очима биле урмине палме, бунари и лице вољене жене. Видео је Енглеза и његову лабораторију, затим камилара који је био учитељ, а да тога није био ни свестан. *Можда Алхемичар никад није био заљубљен, помисли младић.*

Алхемичар је јахао испред њега, са соколом на рамену. Соко је добро познавао језик пустиње и, када би се зауставили, он би полетао са Алхемичаревог рамена и одлазио у потрагу за храном. Првог дана донео је зеца. Следећег дана донео је две птице.

Преко ноћи простирали су покриваче, али нису палили ватру. Ноћи су у пустињи биле хладне, а постајале су и све тамније како се месец смањивао на небу. Пуну седмицу су путовали у тишини, разговарајући само како да предузму мере да би избегли борбе између племена. Рат се настављао, а ветар би понекад доносио сладуњава мирис крви. Нека се битка водила близу, и ветар је подсећао младића да постоји Језик Знакова, увек спреман да укаже на оно што његове очи нису успевале да виде.

Када се навршило седам дана пута, Алхемичар је одлучио да се улогоре раније него обично. Соко је отишао у потрагу за пленом, а он је откачио чутурицу с водом и понудио је младићу.

– Сада си скоро на крају пута – рече Алхемичар. – Честитам ти што си следио своју Личну Легенду.

– А ти си ме ћутећи водио – рече младић. – Мислио сам да ћеш ме научити ономе што знаш. Пре извесног времена сам био у пустињи с човеком који је имао књиге о Алхемији. Али из њих нисам успео ништа да научим.

– Постоји само један начин да се учи – узврати Алхемичар. – Кроз деловање. Све што је требало да знаш научио си на овом путу. Само још нешто недостаје.

Младић је хтео да чује о чему је реч, али Алхемичар је био задубљен у посматрање хоризонта, очекујући повратак сокола.

– Зашто те зову Алхемичар?

– Зато што то јесам.

– А у чему је била грешка других алхемичара који су тражили злато а нису га нашли?

– Тражили су само злато – одговори његов сапутник.

– Тражили су благо своје Личне Легенде, не желећи да живе сопствену Легенду.

– Шта још треба да знам? – био је упоран младић.

Али Алхемичар је и даље гледао према хоризонту. После извесног времена, соко се вратио с ловином. Ископали су рупу и у њој запалили ватру, како нико не би могао да види пламен.

– Ја сам Алхемичар зато што сам Алхемичар – рече он док су припремали јело. – Савладао сам наук својих предака које су учили њихови преци и све тако, од постања света. У то доба, сав наук о Великом Делу могао је да се испише на обичном смарагду. Али људи су престали да придају значај једноставним стварима и почели су да пишу трактате, тумачења и филозофске студије. Такође су почели да тврде како боље од осталих познају пут. Али Смарагдна Таблица је и данас у животу.

– И шта је писало на Смарагдној Таблици? – интересовао се младић.

Алхемичар је почео нешто да шара по песку и за то му није требало више од пет минута. Док је он то радио, младић се сетио старог краља, трга на коме су се једног

дана срели; изгледало је да је од тога прошло много, много година.

– Ово је писало на Смарагдној Таблици – рече Алхемичар, када је завршио са писањем.

Младић се приближио и погледао речи исписане на песку.

– То је нека шифра – рече младић, помало разочаран Смарагдном Таблицом. – Личи на Енглезове књиге.

– Не – одговори Алхемичар. – То је као лет кобаца; она не може да се појми само разумом. Смарагдна Таблица је директан пут до Душе Света. Мудраци су схватили да је овај природни свет само слика и копија Раја. Само постојање овог света јесте јемство да постоји свет савршенији од њега. Бог га је створио да би људи, уз помоћ видљивих ствари, могли да схвате његов духовни наук и дивоте његове мудрости. То је оно што ја зовем Деловањем.

– Треба ли да разумем Смарагдну Таблицу? – упита младић.

– Можда би сада, уколико би се налазио у некој алхемичарској лабораторији, био прави тренутак да проучиш најбољи начин да се разуме Смарагдна Таблица. Међутим, сада си у пустињи. Према томе, загњури се у пустињу. Она служи да се свет схвати исто онолико колико и било која друга ствар на овом свету. Чак није неопходно ни да разумеш пустињу: довољно је да посматраш једно једино зрнце песка и у њему ћеш видети сва чудеса Стварања.

– А како да се загњурим у пустињу?

– Ослушни своје срце. Оно све зна, јер је потекло из Душе Света и једног дана ће се у њу вратити.

●

Још два дана су путовали у тишини. Алхемичар је био много опрезнији јер су се приближавали зони много жешћих битака. А младић је настојао да слуша своје срце.

С тим срцем није било лако; раније је било навикнуто да увек креће, а сада је хтело да стигне по сваку цену. Понекад је његово срце сатима и сатима причало приче о чежњи, други пут би се узбуђивало због изласка сунца у пустињи и терало је младића да кришом плаче. Срце је брже куцало када је младићу говорило о благу, а успоравало се када би се очи младића губиле на бескрајном хоризонту пустиње. Али никад није ћутало, чак ни кад младић не би ни реч разменио са Алхемичарем.

– Зашто морамо да слушамо срце? – упита младић у тренутку када су се припремали да преноће.

– Јер тамо где оно буде, тамо ће бити твоје благо.

– Срце ми је узнемирено – рече младић. – Сања, узбуђује се и заљубљено је у једну жену пустиње. Стално од мене нешто захтева и ноћима ме не пушта да спавам док мислим на њу.

– То је добро. Твоје срце је живо. Настави и даље да слушаш то што има да ти каже.

Наредна три дана мимоиђоше се с неколико ратника, а још неке су видели на хоризонту. Младићево срце је почело да говори о страху. Причало му је приче које је чуло од Душе Света, приче о људима који су кренули у потрагу за својим благом и никад га нису нашли. Понекад би уплашило младића помишљу да неће успети да нађе благо или да би могао да умре у пустињи. У другим приликама би говорило младићу да је већ задовољно јер је нашло љубав и златнике.

– Моје срце је колебљиво – рече младић Алхемичару када су застали да мало одморе коње. – Не жели да наставим.

– То је добро – одговорио је Алхемичар. – То је доказ да ти је срце живо. Природно је да се плашиш да промениш све што си до сада стекао – за један сан.

– Зашто онда треба да слушам своје срце?

– Зато што никад нећеш успети да га ућуткаш. Чак и ако се будеш правио да га не слушаш, оно ће увек бити у твојим грудима, стално понављајући шта мисли о животу и о свету.

– Чак и кад је склоно издаји?

– Издаја је ударац који не очекујеш. Ако добро познајеш своје срце, онда то њему никад неће поћи за руком. Јер ћеш познавати његове снове и његове жеље и умећеш да се носиш с њима. Нико није успео да побегне од свог срца. Зато је боље слушати шта говори. Како никад не би дошло до ударца који не очекујеш.

Младић је наставио да слуша своје срце, док су путовали пустињом. Почео је да упознаје његове смицалице и трикове, а самим тим је почео и да га прихвата онакво какво је. Тако је младић престао да осећа страх и више није желео да се врати јер му је срце једног поподнева рекло да је задовољно. *Чак и ако мало извољевам, говорило је његово срце, што је због штога што сам људско срце, а људска срца су таква. Боје се остварења својих највећих снова, јер сматрају да што не заслужују или да ће доживети неуспех. Ми премиремо од страха и при самој помисли на љубави које су заувек отишле, на шренушке који су моли бити леи а нису били, на блага која су мола бити откривена а остала су заувек скривена у њеску. Јер кад се што догоди, многа пашимо.*

– Моје срце се боји патње – рече младић Алхемичару једне ноћи када су посматрали небо без месеца.

– Реци му да је страх од патње гори од саме патње. И да никад ниједно срце није патило када је кренуло у потрагу за својим сновима, јер сваки тренутак потраге јесте тренутак сретања с Богом и с Вечношћу.

Сваки шренушак пошраје шренушак је сусрећања, рече младић свом срцу. Док сам шраћао за својим блаћом, сви дани су били светији јер сам знао да је сваки шај час био део сна о пошрази. Траћајући за шим својим блаћом, на шушу сам ошкрио ствари које ни у сну нисам сањао да ћу срести, а све шо захваљујући храбрости с којом сам покушао да досетнем ствари недостижне шасширима.

Онда је читаво једно поподне његово срце остало мирно. Током ноћи, младић је мирно спавао, а када се пробудио, његово срце је почело да му прича неке ствари из Душе Света. Испричало му је како је срећан сваки човек који носи Бога у себи. И да је срећу могуће наћи и у зрну пустињског песка, као што му је Алхемичар већ рекао. Јер зрно песка је тренутак Стварања, а Васељени су биле потребне хиљаде милиона године да би га створила. Сваког човека на кући земаљској чека његово блаћо, рече његово срце. Ми, срца, немамо баш често обичај да говоримо о шом блаћу јер људи већ више не желе да га пронађу. О њему причамо само деци. Онда остављамо да животи уиуши свакога смером који му је одредила судбина. Али, нажалост, малобројни су они који следе шуш који им је обележен, а шо је шуш Личне Лејенде и среће. Смашрају да је свети шун шрешињи – и да због шога шај свети шосшаје ошсан.

Зашо ми, срца, шочињемо да говоримо све шиише, али никада не шресшајемо. А шосшајно се надамо да се наше речи не чују, јер не желимо да људи шиише зашо шииш нису следили своје срце.

– А зашто срца не кажу људима да треба да наставе да следе своје снове? – упита младић Алхемичара.

– Зато што би у том случају срце највише патило. А срца не воле да пате.

Од тог дана младић је схватио своје срце. Затражио је да га више никад не напушта. Затражио је од њега да се стегне у грудима и да му да знак за узбуну када се удаљи од својих снова. Младић се заклео да ће увек очекивати тај знак и да ће га следити.

Те ноћи је све испричао Алхемичару. И Алхемичар је схватио да се младићево срце вратило Души Света.

– Шта ћу сад? – упита младић.

– Настави у правцу Пирамида – рече Алхемичар. – И настави да обрађаш пажњу на знакове. Твоје срце је већ у стању да ти покаже где је благо.

– Да ли је то оно што је још требало да знам?

– Не – одговорио је Алхемичар. – Треба да знаш следеће: „Пре него што ће остварити неки сан, Душа Света увек настоји да провери оно што си научио током пута. Она то не чини из злобе, него да бисмо могли, заједно с нашим сном, да такође овладамо лекцијама које смо научили идући према њој. То је тренутак када већина људи одустаје. То је оно што ми у пустињи имамо обичај да кажемо: *умреши од жеђи у иренуику кад су се њалме већ појавиле на хоризонту*. Потрага увек почиње Почетничком Срећом. А редовно се завршава стављањем Освајача на Пробу.“

Младић се присети једне старе пословице из своје домовине. А она каже да најмрачнији тренутак наступа уочи самог изласка сунца.

Први знак опасности појавио се наредног дана. Приближила су им се три ратника и упитала шта њих двојица ту раде.

– Дошао сам да ловим са својим соколом – одговорио је Алхемичар.

– Морамо да вас претресемо да видимо да ли носите оружје – рече један од ратника.

Алхемичар је полако сјахао са коња. Младић такође.

– Шта ће ти толики новац? – упита ратник када је приметио младићевоу кесу.

– Да бих стигао до Египта – рече он.

Војник који је претресао Алхемичара пронашао је једну стаклену флашицу пуну течности и једно јаје од жућкастог стакла, нешто мало веће од кокошијег.

– Шта је ово? – упитао је војник.

– То је Камен Мудрости и Еликсир Младости. То је велико дело Алхемичара. Ко попије овај еликсир никада се неће разболети, а само једно парченце овог камена је довољно да било који метал претвори у злато.

Ратници су се од срца насмејали, а насмејао се и Алхемичар. Одговор им се учинио веома духовит па су их без дужег задржавања пустили да са свим пртљагом наставе пут.

– Јеси ли шенуо? – упита младић Алхемичара када су се довољно удаљили. – Зашто си то учинио?

– Да бих ти показао један једноставан закон света – одговори Алхемичар. – Кад су нам велика блага пред носом, никад их не примећујемо. А знаш ли зашто? Зато што људи не верују у блага.

Наставили су кроз пустињу. Сваким даном који је пролазио младићево срце постајало је све тише. Већ му

није било до онога што је прошло, ни до онога што ће бити; задовољавало се такође посматрањем пустиње и заједно с младићем напајало се Душом Света. Он и његово срце су постали велики пријатељи, тако да нису могли један другог да издају.

Када би срце проговорило, настојало је да подстакне снагу младића коме су понекад дани ћутања изгледали ужасно досадни. Први пут му је срце причало о његовим великим врлинама: о његовој храбрости да напусти овце, да живи своју Личну Легенду и о његовом радном жару у продавници кристала.

Такође му је указало на још нешто што младић никада није приметио: опасности крај којих су прошли сасвим близу, а да их он није ни опазио. Његово срце му је рекло да је једном сакрило пиштољ који је украо од оца, јер се плашило да ће се њиме ранити. И сетило се једнога дана када је младићу припала мука усред поља, када је повраћао а затим утонуо у дуг сан. Тада су га на путу очекивала два разбојника који су намеравали да му отму овце и да га убију. Али пошто се младић није појављивао, одлучили су да оду, помисливши да је младић пошао неким другим путем.

– Да ли срца увек помажу људима? – упита младић Алхемичара.

– Само онима који живе своју Личну Легенду. Такође много помажу деци, пијанима и старима.

– То значи да нема опасности?

– То само значи да срца дају све од себе – одговори Алхемичар.

Једног поподнева прошли су кроз логор једног од племена. Било је Арапа у снежно белим одорама, а оружја је било свуда наоколо. Људи су пушили наргиле и причали о биткама. Нико није обратио посебну пажњу на посетиоце.

– Нема никакве опасности – рече младић, када су мало одмакли од логора.

Алхемичар се разбеснео.

– Веруј своме срцу – рече – али не заборави да си у пустињи. Када људи ратују, Душа Света такође осећа крике борбе. Нико не може да избегне последице било чега што се догађа под сунцем.

Све је само једно, помисли младић. И као да је пустиња хтела да покаже да је стари Алхемичар био у праву, два коњаника избише иза двојице путника.

– Не можете даље – рече један од њих. – Налазите се на подручју на коме се воде борбе.

– Нећу предалеко – одговорио је Алхемичар, продирући погледом дубоко у очи ратника. Они се за неко време смирише, а затим се сложише да ова двојица могу да наставе пут.

Младић је све то опчињено посматрао.

– Покорио си их погледом – примети он.

– Очи показују снагу душе – одговори Алхемичар.

У праву је, помисли младић. Приметио је у оној гомили војника како их један од њих нетремице посматра. А био је толико удаљен да му се није могло тачно назрети ни лице. Али младић је био сигуран да је гледао право у њих.

Најзад, када су кренули преко једне планине која се пружала ширином целог хоризонта, Алхемичар рече да им треба још два дана да стигну до Пирамида.

– Ако ћемо се ускоро растати – рече младић – научи ме Алхемију.

– Већ знаш. Она се састоји у продирању до Душе Света и проналажењу блага које нам она чува.

– Нисам на то мислио. Мислио сам на претварање олова у злато.

Алхемичар је, поштујући тишину пустиње, одговорио младићу тек када су застали да нешто поједу.

– Читава Васељена се развија – рече он. – А за мудраце, злато је најразвијенији метал. Не питај ме зашто; не знам. Само знам да је Традиција увек у праву. Људи су ти који нису добро растумачили речи мудраца. И уместо да буде симбол развоја, злато је постало сигнал за ратове.

– Ствари говоре многе језике – рече младић. – Видео сам када је блејање камиле било једноставно блејање, затим је постало знак опасности и најзад се поново претворило у блејање.

Заћутао је. Сигурно је Алхемичар све то већ знао.

– Упознао сам праве алхемичаре – настави. – Затварали су се у лабораторије и покушавали да се развијају као злато; откривали су Камен Мудрости. Јер су били разумели да кад се нешто развија, развија се све око њега. Други су дошли до Камена случајно. Већ су имали дар, душа им је била буднија од душа осталих. Али ти се не рачунају, јер су ретки. Неки су, коначно, тражили само злато. Ти никада нису открили тајну. Заборавили су да олово, бакар, гвожђе такође имају своју Личну Легенду коју треба да остваре. Онај који се меша у туђу Личну Легенду никада неће открити сопствену.

Алхемичареве речи зазвучаше као нека клетва. Он се саже и узе једну шкољку с пустињског тла.

– Ово је некада било море – рече.

– То сам већ приметио – узврати младић.

Алхемичар је рекао младићу да стави шкољку на уво. Он је то много пута радио кад је био дете и слушао је шум мора.

– Море је и даље у овој шкољци, јер је оно његова Лична Легенда. И никада је неће напустити, све док пустињу поново не прекрије вода.

Затим узјახаше коње и наставише у правцу Египатских Пирамида.

Сунце је почело да залази када младићево срце даде знак за опасност. Били су усред огромних дина и младић је погледао према Алхемичару, али овај као да ништа није примећивао. После пет минута, младић је уочио испред њих два коњаника, чије су се силуете оцртавале према сунцу. Није стигао ни реч да каже Алхемичару, а два коњаника се претворише у десет, а затим у сто, све док нису прекрили огромне дине. Били су то ратници обучени у плаво, с црном тијаром на турбану. Лица су им обавијали плави велови из којих су им вириле само очи.

Иако су биле далеко, очи су показивале снагу њихових душа. А те очи су говориле о смрти.

Обојицу су одвели у војни логор који се налазио у близини. Један војник је гурнуо младића и Алхемичара у неки шатор. Тај шатор се разликовао од оних које је упознао у оази; у њему се налазио заповедник са својим официрима.

– Ово су уходе – рече један од људи.

– Ми смо само путници – одговори Алхемичар.

– Виђени сте у непријатељском логору пре три дана. И разговарали сте с једним њиховим ратником.

– Ја сам човек који путује пустињом и познаје звезде – рече Алхемичар. Немам никаквих обавештења о

трупама, нити о кретању племена. Само сам водио свог пријатеља довде.

– Ко је твој пријатељ? – упита командант.

– Он је Алхемичар – рече Алхемичар. – Он познаје природне силе. И жели да покаже команданту своје изванредне способности.

Младић је ћутке слушао. И био је уплашен.

– Шта ради један странац у једној страниј земљи? – рече други човек.

– Донео је новац да га понуди твом племену – одговори Алхемичар, пре него што је младић успео да било шта каже. И узевши младићеву кесу, предаде златнике генералу. Арапин их ћутке прихвати. С тим се могло купити доста оружја.

– Шта је то Алхемичар? – упита најзад.

– То је човек који познаје природу и свет. Ако то пожели, он би могао да уништи овај логор користећи само снагу ветра.

Ратници се насмејаше. Били су навикнути на снагу рата, а ветар никад не може да задржи ниједан смртни ударац. Ипак, у грудима им се стегло срце. Били су то људи пустиње и бојали су се чаробњака.

– Хтео бих то да видим – рече генерал.

– Треба нам три дана – одговорио је Алхемичар. – И он ће се претворити у ветар, само да би показао величину својих моћи. Ако му то не пође за руком, понизно вам нудимо своје животе у знак почести вашем племену.

– Не можеш ми понудити оно што је већ моје – рече набусито генерал.

Али, дао је путницима три дана.

Младић је био одузет од страха. Успео је да изађе из шатора захваљујући томе што га је Алхемичар држао испод руке.

– Не дозволи да приметете да те је страх – рече Алхемичар. То су храбри људи и презиру кукавице.

Младић је, међутим, остао без гласа. Успео је да проговори тек после извесног времена, док су ходали кроз логор. Није било потребе да их стављају у затвор: Арапи су им једноставно одузели коње. Још једном је свет показао своје различите говоре: пустиња, дотле слободан и бескрајан простор, сада је била несавладиви бедем.

– Дао си им сво моје благо! – рече младић. – Све што сам у животу зарадио!

– А чему би ти то служило ако би морао да умреш? – одговори Алхемичар. – Твој новац ти је продужио живот за три дана. Новац ретко послужи да се одложи смрт.

Али младић је био исувише уплашен да би до њега допрле мудре речи. Није знао како да се претвори у ветар. Није био Алхемичар.

Алхемичар је затражио чаја од једног ратника и њиме је намазао зглавке младићевих руку. Талас смирености испунио је младићево тело док је Алхемичар изговарао неке речи које овај није успео да разуме.

– Немој се препустити очају – рече Алхемичар, необично нежним гласом. – Уколико ти се то деси, нећеш успети да поразговараш са својим срцем.

– Али ја не умем да се претворим у ветар.

– Ко живи своју Личну Легенду, тај зна оно што треба да зна. Снови постају неостварљиви само због једне ствари: страха од неуспеха.

– Не бојим се неуспеха. Једино не умем да се претворим у ветар.

– Онда ћеш морати да научиш. Од тога зависи твој живот.

– А ако не успем?

– Умрећеш живећи своју Личну Легенду. То је много боље него умрети као милиони људи који никада нису ни сазнали да Лична Легенда постоји. У сваком случају не брини. Смрт обично приморава људе да боље осете живот.

Прошао је први дан. У близини је дошло до велике битке и бројни рањеници су били донети у војни логор. *Ништа се са смрћу не мења*, размишљао је младић. Мртве ратнике замењивали су нови, и живот се настављао.

– Могао си и касније да умреш, пријатељу – рече стражар мртвом телу једног свог друга. – Могао си умрети када наступи мир. Али и овако и онако би умро.

При крају дана младић је потражио Алхемичара. Он је носио сокола према пустињи.

– Не умем да се претворим у ветар – поновио је младић.

– Сети се шта сам ти говорио: свет је само видљиви део Бога. А Алхемија у свему томе представља преношење духовног савршенства на материјални план.

– А шта ти радиш?

– Храним сокола.

– Ако не успем да се претворим у ветар, онда ћемо умрети – рече младић. – Зашто онда храниш сокола?

– Ти ћеш умрети – рече Алхемичар. – Ја умем да се претворим у ветар.

Другог дана младић је отишао на врх једне стене која се налазила близу логора. Стражари су га пустили да прође; већ су чули причу о чаробњаку који се претвара у ветар и нису хтели ни да му приђу. Осим тога, пустиња је била велик и несавладиви бедем.

Остатак поподнева другог дана провео је посматрајући пустињу. Слушао је своје срце. А пустиња је слушала његов страх.

Обоје су говорили истим језиком.

Трећег дана генерал је окупио своје главне заповеднике.

– Идемо да видимо младића како се претвара у ветар – рече генерал Алхемичару.

– Идемо – узврати Алхемичар.

Младић их је одвео до места на којем је стајао претходног дана. Онда је захтевао да сви седну.

– Ово ће мало потрајати – рече младић.

– Нама се не жури – рече генерал. – Ми смо људи пустиње.

Младић је почео да посматра хоризонт који се простирао испред њега. У даљини су биле планине, дине, стење и биљке пузавице које су упорно настојале да живе тамо где је опстанак био немогућ. Ту је била пустиња којом је толико месеци крстарио и коју је,

упркос томе, веома мало познавао. У њој је нашао Енглеза, караване, ратове племена и једну оазу с педесет хиљада урминих палми и три стотине бунара.

– Шта ћеш ти овде данас? – упита пустиња. – Зар се јуче нисмо довољно нагледали једно другог?

– Ти на једном месту чуваш особу коју волим – рече младић. – Тако, кад гледам твој песак, видим и њу. Желим да јој се вратим и треба ми твоја помоћ да се претворим у ветар.

– Шта је то љубав? – упита пустиња.

– Љубав је кад соко лети изнад твојих пешчаних пространстава. Ти си за њега зелена долина и он се никад није вратио без плена. Он познаје твоје стење, твоје дине, твоје планине, а ти си великодушна према њему.

– Соколов кљун откида од мене део по део. Ја годинама гајим његову ловину, храним с оно мало воде коју имам, показујем где се налази храна. И једног дана спушта се соко с неба, управо у тренутку када ја почнем да осећам нежност ловине на мом песку. Он односи оно што сам ја створила.

– Али ти си због тога ловину и одгајила – одговори младић, – Да нахраниш сокола. А соко ће нахранити човека. А онда ће једног дана човек оплодити твој песак, из кога ће се поново појавити ловина. Тако је свет уређен.

– И то је љубав?

– То је љубав. То је оно што ловину претвара у сокола, сокола у човека и човека поново у пустињу. То је оно што олово претвара у злато; и враћа злато под земљу.

– Не разумем твоје речи – рече пустиња.

– Онда схвати да ме на неком месту, на твом песку, чека једна жена. И због тога, морам да се претворим у ветар.

Пустиња је поћутала неколико тренутака.

– Дајем ти свој песак да би ветар по њему могао да дуне. Али сама не могу да учиним ништа. Затражи помоћ од ветра.

Подигао се један благ поветарац. Заповедници су издалека посматрали младића који је говорио неки језик који они нису познавали.

Алхемичар се смешио. Ветар је стигао близу младића и додирнуо му лице. Чуо је његов разговор са пустињом јер ветрови увек све знају. Они пролазе светом и не зна се ни где се рађају ни где нестају.

– Помози ми – рече младић ветру. – Једног дана сам у теби чуо глас своје вољене.

– Ко те је научио говор пустиње и ветра?

– Моје срце – одговори младић.

Ветар је имао много имена. Овде су га звали *широко*, јер су Арапи веровали да долази из предела покривених водом, где су живели црни људи. У далекој земљи одакле је долазио младић звали су га *леванић*, јер су веровали да доноси песак пустиње и ратне поклике Мавара. Можда су на неком месту удаљенијем од пашњака с овцама људи мислили да ветар настаје у Андалузији. Али ветар није никуда ишао нити је игде долазио и због тога је био јачи од пустиње. Једног дана ће можда моћи да саде дрвеће у пустињи и чак да гаје овце, али никада неће успети да покоре ветар.

– Ти не можеш да будеш ветар – рече ветар. – Различите смо природе.

– Није истина – рече младић. – Упознао сам тајне Алхемије док сам у твом друштву лутао светом. У мени

су ветрови, пустиње, океани, звезде и све што је створено у васељени. Иста Рука нас је створила, а имамо и исту Душу. Хоћу да будем као ти, да продрем у све углове, да пређем мора, да скинем песак који прекрива моје благо, да доспем у близину гласа своје вољене.

– Неки дан сам чуо твој разговор с Алхемичарем – рече ветар. – Он је говорио да свака ствар има своју Личну Легенду. Људи се не могу претварати у ветар.

– Научи ме да будем ветар бар неколико тренутака – рече младић. – Да бисмо могли да разговарамо о неограниченим могућностима људи и ветрова.

Ветар је био радознао и била је реч о нечему што он није знао. Волео би да разговара о томе, али није знао како се људи претварају у ветар. А толико је ствари знао! Стварао је пустиње, потапао лађе, обарао читаве шуме и пролазио кроз градове пуне музике и чудних звукова. Сматрао је да за њега нема граница, а ипак, ту се нашао младић који каже да има још ствари које би ветар могао да учини.

– То је оно што се зове љубав – рече младић, видевши да ветар скоро попушта његовом захтеву. – Када се воли, управо се постиже то да се буде било која ствар Стварања. Када волимо, немамо никакве потребе да схватимо шта се дешава, јер се све дешава у нама, тако да се и људи могу претварати у ветар. Наравно, под условом да ветрови помогну.

Пошто је ветар био веома горд, младићеве речи су га наљутиле. Почео је јаче да дува, подижући песак пустиње. Али најзад је морао да призна да не уме, мада је прошао цео свет, да претвара људе у ветар. А није знао ни за Љубав.

– Док сам пролазио светом приметио сам да многи људи и жене говоре о љубави гледајући у небо – рече

ветар, бесан што мора да призна сопствену немоћ. – Можда би било боље питати небо.

– Онда ми помози – рече младић. – Испуни ово место прашином, како бих могао да гледам у сунце а да не ослепим. Онда ветар дуну великом снагом и небо се испуни песком, остављајући само један позлаћени диск на месту где је било сунце.

У логору се скоро ништа није видело. Људи пустиње већ су познавали овај ветар. Звао се *симум*, и био је гори од непогоде на мору – јер они нису познавали море. Коњи су њиштали, а песак је почео да прекрива оружје.

На стени, један од заповедника окрете се према генералу и рече:

– Можда би било боље да прекинемо с овим.

Они скоро већ нису могли да виде младића. Лица су им прекривале плаве мараме, а у очима им се видео само страх.

– Престанимо с овим – инсистирао је други командант.

– Хоћу да видим колико је Алах велик – рече генерал с поштовањем. Хоћу да видим како се људи претварају у ветар.

Али добро је запамтио имена двојице људи који су се уплашили. Чим ветар престане, смениће их, јер су људи пустиње неустрашиви.

– Ветар ми је рекао да познајеш Љубав – рече младић Сунцу. – Ако познајеш Љубав, онда познајеш и Душу Света, која је саздана од Љубави.

– С овог места где се налазим – рече Сунце – могу да видим Душу Света. Она општи с мојом душом и захваљујући нама биљке расту, а овце иду у потрагу за хладовином. С овог места где се налазим – а веома сам далеко од света – научило сам да волим. Знаш да ће, ако

се мало приближим Земљи, све на њој помрети, а Душа Света ће нестати. Тако ми једно друго посматрамо и волимо се. Ја јој дајем живот и топлоту, а она ми даје разлог да живим.

– Ти познајеш љубав – рече младић.

– И познајем Душу Света, јер много разговарамо на овом бескрајном путу по свемиру. Она ми каже да је њен највећи проблем то што су до данас једино минерали и биљке схватили да су све ствари једно. И због тога није потребно да гвожђе буде исто што и бакар и да бакар буде исто што и злато. У том јединству свако има тачно одређену улогу и све би било једна Симфонија Мира да се Рука Која Је Све Написала зауставила петог дана стварања. Али био је и шести дан – рече Сунце.

– Ти си мудро јер све посматраш издалека – узврати младић. – Али не познајеш Љубав. Да није било шестог дана стварања, не би било човека и бакар би увек био бакар, и олово би увек било олово. Свако, додуше, има своју Личну Легенду, али она ће се испунити једног дана. Према томе, треба се претворити у нешто боље, и стећи нову Личну Легенду, све док Душа Света заиста не постане једно.

Сунце се замислило и одлучило да засија јаче. Ветар, коме се допадао разговор, такође дуну јаче да Сунце не би заслепило младића.

– Због тога постоји Алхемија – рече младић. – Да сваки човек потражи своје благо, да га нађе, и да затим пожели да буде бољи него сто је био у свом претходном животу. Олово ће испуњавати своју улогу све док свету буде потребно олово; а онда ће морати да се претвори у злато. Алхемичари то раде. Показују да све око нас, када настојимо да будемо бољи него што смо, такође постаје боље.

– А зашто кажеш да ја не познајем Љубав? – упита Сунце.

– Јер Љубав не значи бити непомичан као пустиња, нити лутати светом као ветар, нити све посматрати издалека као ти. Љубав је сила која преображава и побољшава Душу Света. Када сам први пут у њу продро, учинило ми се да је савршена. Али касније сам схватио да је она одраз свих створења и да има своје ратове и своје страсти. Душа Света се храни нама, а земља на којој живимо биће боља или лошија сходно томе колико смо ми добри или лоши. И ту ступа на сцену снага љубави, јер кад волимо, увек желимо да будемо бољи него што јесмо.

– Шта ти хоћеш од мене? – упита Сунце.

– Да ми помогнеш да се претворим у ветар – одговори младић.

– У природи је познато да сам ја једно од најмудријих створења – рече Сунце. – Али не умем да те претворим у ветар.

– Ко ме, онда, да се обратим?

Сунце је за тренутак поћутало. Ветар је слушао и спремао се да целом свету саопшти да је његово знање ограничено. Међутим, није било начина да се избегне тај младић, који је говорио Језик Света.

– Разговарај с Руком Која Је Све Написала – рече Сунце.

Ветар је подвриснуо од задовољства и почео да дува јаче него икад. Чупао је шаторе из песка, а стока се ослободила веза. На стени, људи су се држали један за другог да их ветар не би далеко однео. Младић се онда окренуо Руци Која је Све Написала. И пре него што је ишта проговорио, осетио је да Васељена ћути и он је такође заћутао.

Снажан млаз Љубави шикнуо му је из срца и младић поче да се моли. Била је то молитва коју никада раније није изговорио, јер је то била молитва без речи и без захтева. Није се захваљивао што су овце пронашле испашу, нити је молио да му боље иде продаја кристала, нити је тражио да жена коју је срео сачека његов повратак. У тишини која је уследила, младић је схватио да пустиња, ветар и Сунце такође траже знакове које је ова Рука исписала, и настојали су да следе свој пут и схвате оно што је било написано на једном обичном смарагду. Знао је да су ти знакови расути по Земљи и по Свемиру, и да њихов изглед није имао никакав мотив нити значење, и да ни пустиње ни ветрови ни сунца, а ни људи не знају зашто су створени. Али ова Рука је имала разлог за све то и само је она била у стању да чини чуда, да претвара океане у пустиње и људе у ветар. Јер само је она знала која то виша сврха гура Васељену према тачки где ће се шест дана стварања претворити у Велико Дело.

И младић је заронио у Душу Света и видео да је Душа Света део Душе Бога и видео је да је Душа Бога његова сопствена душа. И да је, према томе, могао да чини чуда.

Тога дана симум је дувао као никад. Арапи су генерацијама препричавали легенду о младићу који се претворио у ветар, скоро потпуно уништио један војни логор и супротставио се моћи најзначајнијег генерала пустиње. Када је симум престао да дува, сви су погледали према месту где је стајао младић. Њега тамо више није било; налазио се поред једног стражара, скоро сасвим затрпаног песком, који је стражарио на другом крају логора.

Магија је уплашила људе. Само две особе су се смешиле: Алхемичар, зато што је нашао правог ученика, и генерал, зато што је ученик схватио славу Бога.

Наредног дана генерал се опростио од младића и од Алхемичара и дао им пратњу да иде с њима докле год то они желе.

Путовали су читав дан. Када је почело да се смркава, стигли су пред један коптски манастир. Алхемичар је отпустио пратњу и сјахао.

– Одавде настављаш сам – рече Алхемичар. – До Пирамида има још само три сата.

– Хвала – рече младић. – Научио си ме Језику Света.

– Само сам те подсетио на оно што си већ знао. Алхемичар је закуцао на врата манастира. Један калуђер, сав у црном, изађе пред њих. Пошто је с њим изменио неколико речи на коптском, Алхемичар позва младића да уђу.

– Замолио сам га да ми на кратко уступи кухињу – рече он.

Отишли су до манастирске кухиње. Алхемичар је упалио ватру, а калуђер донесе мало олова, које је Алхемичар растопио у једној гвозденој посуди. Када се олово растопило, Алхемичар је из своје торбе извадио оно чудно јаје од жућкастог стакла. Састругао је слој дебљине власи, увио га у восак и убацио у посуду са оловом.

Мешавина је поцрвенела као крв. Алхемичар је онда скинуо суд са ватре и оставио да се охлади. За то време с калуђером је разговарао о рату племена.

– Сигурно ће дуго потрајати – рече он калуђеру. Калуђера је то забринуло. Већ дуго су каравани стајали у Гизи чекајући да рат престане.

– Али нека буде воља Божја, – рече калуђер.

– Тако је – узврати Алхемичар.

Када се посуда охладила, калуђер и младић су били опчињени. Охлађено олово је задржало кружни облик посуде, али то више није било олово. То је било злато.

– Да ли ћу ја једног дана научити то да радим? – упита младић.

– Ово је била моја Лична Легенда, а не твоја – одговори Алхемичар. – Али хтео сам да ти покажем да је могуће.

Поново су отишли до врата манастира. Алхемичар је ту поделио златни диск на четири дела.

– Ово је за тебе – рече он, пружајући један део калуђеру. – За твоју великодушност према ходочасницима.

– Дајеш ми много више него што то заслужује моја великодушност – рече калуђер.

– Никад то немој поновити. Живот би могао да те чује и да ти следећи пут мање пружи.

Затим је пришао младићу.

– Ово је за тебе. Да ти надокнади оно што ти је остало код генерала. Младић је заустио да каже да је то много више од онога што је оставио код генерала. Али оћута јер је чуо шта је Алхемичар рекао калуђеру.

– Ово је за мене – рече Алхемичар, задржавајући једну четвртину. – Јер морам да се вратим кроз пустињу, где још бесни рат међу племенима.

Онда је узео четврти део диска и пружио га калуђеру.

– Ово је за младића. У случају да му затреба.

– Али ја идем у потрагу за својим благом – рече младић. – Сада сам близу њега!

– И сигуран сам да ћеш га наћи – рече Алхемичар.

– Онда, чему ово?

– Зато што си већ два пута, од лопова и од генерала, изгубио новац који си зарадио на свом путу. Ја сам један стари сујеверни Арапин и верујем у пословице свога народа. А једна пословица каже:

„Све што се једном деси, не мора се никад поновити. Али све што се деси два пута, десиће се сигурно и трећи пут.“

Сваки је узјахао свога коња.

– Хтео бих да ти испричам једну причу о сновима – рече Алхемичар.

Младић му се приближи са својим коњем.

– У старом Риму, у доба императора Тиберија, живео је један веома добар човек који је имао два сина: један је био војник, и када је ступио у војску послали су га у најудаљеније крајеве Царства. Други син је био песник и цео Рим се одушевљавао његовим лепим стиховима. Једне ноћи старац је уснио сан. Један анђео му се приказао и рекао му да ће речи једног од његових синова наредне генерације у читавом свету понављати и памтити. Старац се пробудио захвалан и уплакан те ноћи, јер му је живот великодушно открио нешто чиме би се сваки отац поносио.

Није дуго потрајало, старац погибе покушавајући да спасе једно дете испод точкова неке кочије. Како је читавог живота био добар и праведан човек, отишао је право на небо и тамо је срео анђела који му се јавио у сну.

– Био си добар човек – рече му анђео. – С љубављу си проживео живот и достојанствено си умро. Сада могу да ти испуним сваку жељу.

– И живот је био добар према мени – узврати старац. – Кад си ми се појавио у сну осетио сам да моји напори нису били узалудни. Зато што ће стихови мога сина остати међу људима током наредних векова. Ништа не желим за себе; мада се сваки отац поноси када види да је неко кога је одгајао као дете и васпитавао као младића постао славан. Само бих желео да сазнам које ће се то речи мога сина сачувати у далекој будућности.

Анђео је ставио старцу руку на раме и обојица су доспели у далеку будућност. Нашли су се на једном широком простору препуном људи који су говорили неки страни језик.

Старцу су потекле сузе од радости.

– Знао сам да су стихови мог сина песника добри и бесмртни – рече он кроз сузе анђелу. – Кажи ми, молим те, коју његову песму ови људи понављају.

Анђео онда нежно приђе старцу и седоше на једну од клупа које су се налазиле на том огромном простору.

– Стихови твог сина песника били су веома омиљени у Риму – рече анђео. – Они су се свима свиђали и разонодили су их. Али када се завршила Тиберијева владавина, ти стихови су заборављени. Ово су речи твог сина који је постао војник.

Старац је изненађено погледао анђела.

– Твој син је отишао у једно удаљено место и постао је центурион. И он је био добар и праведан човек. Једнога дана, један од његових робова се разболео и нашао се на самрти. Твој син је, онда, сазнао за неког рабина који је лечио болеснике и пешачио је данима и данима да би пронашао тог човека. Док га је тражио, открио је да је човек кога тражи, Син Божји. Сретао је и друге људе које је овај излечио, прихватио је његово

учење и, мада је био римски центурион, прешао је у његову веру. А онда је једног јутра стигао пред Рабина.

Испричао му је да му се један роб разболео. И Рабин сместа крену његовој кући. Пошто је центурион био истински верник, погледавши у дубину Рабинових очију, док су људи око њега устали, схватио је да се заиста налази пред Сином Божијим.

И ево шта је рекао твој син – каза анђеоло старцу. – То су речи које је он у том тренутку упутио Рабину и које су људима остале заувек у сећању. Оне гласе: *Мој дом није достојан твоје посеће, Госиоде, довољно је да кажеш само једну реч и мој роб ће бити спасен.*

Алхемичар је потерао коња.

– Без обзира чиме се бави, сваки човек на земљи увек је главна личност Историје света – рече он. – И, наравно, није свестан тога.

Младић се насмеши. Никад није могао ни помислити да живот може да буде тако значајан за једног пастира.

– Збогом – рече Алхемичар.

– Збогом – отпоздрави младић.

Два и по сата младић је ходао пустињом, пажљиво настојећи да чује шта му говори његово срце. Једино је оно било у стању да открије право место где је благо скривено.

„Тамо где је твоје благо, ту ће бити и твоје срце“, говорио је Алхемичар.

Али његово срце је говорило о другим стварима. С поносом је причало причу о пастиру који је напустио своје овце да би кренуо за сном који је сањао два пута. Причало је о Личној Легенди и о многим људима који

су исто тако поступили, који су отишли у потрагу за далеким земљама или за лепим женама, сукобљавајући се с људима свога доба, с њиховим мишљењима и предрасудама. Читаво то време причало је о путовањима, о открићима, о књигама и о великим променама.

Када је кренуо уз једну дину – и баш у том тренутку – срце му је дошапнуло на уво: *Пријазни на месту иде ћеш зајлакаши. Јер на шом месту сам ја, и на шом месту је твоје благо.*

Младић је наставио да се полако пење уз дину. На небу, посутом звездама, поново је сијао пун месец; месец дана су путовали пустињом. Месец је осветљавао и дину, и у тој игри сенки пустиња је изгледала као валовито море, што је младића подсетило на дан када је пустио коња да слободно крене у пустињу, дајући тиме прави знак Алхемичару. Најзад, Месец је осветљавао тишину пустиње и путовање људи који трагају за благом.

После неколико минута, када је стигао на врх дине, његово срце је подскочило. Обасјане пуним месецом и белином пустиње, пред њим су се свечано и достојанствено уздизале Пирамиде Египта.

Младић је пао на колена и заплакао. Захваљивао је Богу што је поверовао у своју Личну Легенду, што је срео једног краља, једног трговца, једног Енглеза и једног Алхемичара. А изнад свега зато што је срео једну жену пустиње, која га је навела да схвати да Љубав никада неће одвојити човека од његове Личне Легенде.

Многи векови египатских Пирамида гледали су младића с висине. Да је пожелео, могао је одмах да се врати у оазу, да узме Фатиму и живи као обичан чувар оваца. Јер и Алхемичар је живео у пустињи иако је знао Језик Света, иако је умео да олово претвори у злато. Није био дужан да било коме приказује своје знање и

умеће. Док је ишао у правцу своје Личне Легенде научио је све што је требало и проживео је све што је сањао да ће проживети.

Али стигао је до свог блага, а једно дело је потпуно само онда када се достигне циљ. Ту, на тој дини, младић је заплакао. Погледао је у тле и видео да, тамо где су пале његове сузе пролази скарабеј. Док је боравио у пустињи, научио је да је у Египту скарабеј симбол Бога.

Био је то још један знак. И младић је почео да копа, претходно се присетивши Продавца Кристала; нико неће успети да сагради Пирамиду у свом дворишту, па макар гомилао камење целог живота. Младић је на означеном месту копао читаву ноћ, али без успеха. С висине Пирамида векови су га ћутке посматрали. Али младић није посустајао: копао је и копао, борећи се с ветром, који је много пута враћао песак натраг у рупу. Руке су му се умориле, затим их је израђавио, али је веровао своје срцу. А његово срце му је рекло да копа тамо где кану његове сузе.

Изненада, када је покушавао да извади неко камење на које је наишао, младић је зачуо кораке. Неке прилике му се приближише. Стајале су наспрам месеца, тако да младић није могао да им види ни очи ни лице.

– Шта ту радиш? – упита једна од сподоба.

Младић не одговори. Али осетио је страх. Управо је требало да откопа благо и због тога се уплашио.

– Ми смо избегли због рата племена – рече друга сподоба. – Хоћемо да знамо шта ту скриваш. Треба нам новац.

– Ништа не скривам – одговорио је младић.

Али једна од придошлица га дограби и извуче из рупе. Други је почео да му претреса џепове. И пронашао је комад злата.

– Он има злато – рече један од разбојника.

Месец је за тренутак осветлио лице онога који му је претресао цепове и он у његовим очима угледа смрт.

– Мора да има још злата скривеног у песку – рече други. И натераше младића да копа. Младић је наставио да копа и није било ничега. Онда почеше да туку младића. Тукли су га све док се на небу не појавише први зраци сунца. Одело му је било у ритам и он осети да је смрт близу.

Чему новац, ако мора да се умре? Новац рејко може некога да сјаси од смрти, говорио је Алхемичар.

– Ја тражим неко благо! – крикнуо је најзад младић. И мада су му уста била израђавана и натекла од удараца, он исприча разбојницима да је два пута сањао сан о благоу скривеном покрај египатских Пирамида.

Предводник разбојника је дуже времена остао ћутећи. Затим се обратио једном од својих људи:

– Пусти га. Он нема више ништа. Ово злато је сигурно украо.

Младић је пао ничице у песак. Два ока потражише његове очи; био је то главни разбојник. Али младић је скретао поглед према Пирамидама.

– Хајдемо – рече предводник својим људима. А онда се окренуо према младићу:

– Нећеш умрети – рече. – Живи и научи да човек не може да буде тако глуп. Овде, на овом месту где се ти налазиш, ја сам такође, пре две године, узастопце сањао један исти сан. Сањао сам да треба да одем до поља Шпаније, да потражим једну цркву у рушевинама у којој пастири имају обичај да ноће са својим овцама и из чије ризнице расте једна египатска смоква. И ако будем копао испод корена те смокве, требало би да нађем скривено благо. Али нисам толико глуп да

пређем преко пустиње само зато што сам узастопно сањао исти сан.

Онда је отишао.

Младић се с напором дигао и још једном погледао према пирамидама. Пирамиде су му се смешиле, а и он им узврати осмехом, док му је срце било испуњено срећом.

Пронашао је благо.

Епилог

Младић се звао Сантјаго. Стигао је до мале напуштене цркве када се већ смркавало. Смоква је и даље расла изнад ризнице, а кроз полуразрушени кров још су се могле видети звезде. Сетио се да је некад овде био са својим овцама и да је ту, ако се изузме сан, провео мирну ноћ.

Овога пута је био без свога стада. Али зато је носио ашов.

Дуго је посматрао небо. Затим је из бисага извадио флашу вина и отпио неколико гутљаја. Сетио се ноћи у пустињи, када је такође посматрао звезде и пио вино с Алхемичарем. Помислио је на многе путеве којима је прошао и како му је Бог на чудан начин показао где се налази благо. Да није веровао у поновљене снове, не би срео Циганку, ни краља, ни лопова, ни... *у реду, сјисак је прегуџачак. Али њуџ је био обележен знаковима, ња нисам моџао да њоџрешим*, рече он у себи.

Нехотице је утонуо у сан, а када се пробудио, Сунце је било високо одскочило. Онда је почео да копа испод корена смокве. *Сџари вешџаџ*, размишљао је младић. *Све је знао. Чак ми је оставио и мало злџа да бих моџао да се враџим до ове цркве. Калуђер се насмејао када је видео како се враџам у рџџама. Зар ниси моџао џоџа да ме џоџџедиш?*

Не, чуо је како говори ветар: *Да сам џи све исџричао, џи не би видео Пирамиде. Зар нису леџе?*

Био је то глас Алхемичара. Младић се насмеши и настави да копа. После пола сата, ашов је ударио у нешто чврсто. Сат касније пред њим се налазио ковчег пун старих шпанских златника. Било је ту драгог камења, златних маски с белим и црвеним перима, камених статуа идола украшених брилијантима. Накит који је потицао из једног освајања које је земља већ одавно заборавила, а о коме је освајач заборавио да исприча својој деци.

Младић је извукао Урим и Тумим из бисага. Та два камена употребио је само једном, када се једног јутра нашао на једном тргу. Живот и његов пут увек су били испуњени знаковима.

Ставио је Урим и Тумим у ковчег са златом. И они су били део његовог блага, јер су га подсећали на старог краља, којег више никада неће срести.

Живоји је заиста дарезљив према ономе ко живи своју Личну Лејенду, помисли младић. Онда се сетио да мора да оде до Тарифе и да десети део од свега овога да Циганки. Баш су домишљатији или Цијани, помисли. Можда зато што толико путују.

Али ветар се опет подигао. Био је то левант, ветар који долази из Африке. Није доносио мирис пустиње нити претњу да ће Мавари кренути у освајање. Уместо тога, доносио је мирис који је он добро познавао, као и звук једног пољупца – који је стизао полако, полако, све док се није зауставио на његовим уснама.

Младић се насмешио. Она је то по први пут учинила.

– Долазим, Фатима – рече он.

Белешка о писцу

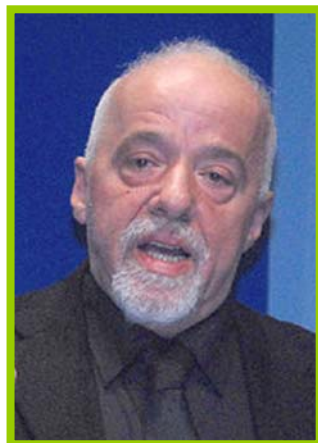
Пауло Коелџо је рођен у Риу де Жанеиру 1947. године.

У Бразилу се афирмисао као писац текстова које је певао чувени рок певач Раул Сеишас; његове композиције изводиле су и све велике звезде бразилске музичке сцене седамдесетих и осамдесетих година.

Пауло Коелџо је проучавао магију и окултизам од своје 25. године.

Пошто је пешице прешао пут ходочасника дуг 830 km до Сантјага де Компостеле, написао је 1986. године књигу *Дневник једног чаробњака*, која је убрзо постала бестселер у Бразилу. Након *Алхемичара* (1988), који је његов први светски бестселер, Коелџо је објавио још шест књига: *Брида* (1990), *Валкирије* (1992), *На обали реке Пједре седела сам и њлакала* (1994), *Макшуб* (1994), *Петна јора* (1996) и *Приручник за рајнике светлости* (1997).

Дела Паула Коелџа преведена су на око 40 језика и објављена у преко 70 земаља у укупном тиражу од више од 15 милиона примерака. Само *Алхемичар*, са којим је овај „најчистијанији латиноамерички писац, после Маркеса“ (*The Economist*) стекао светску славу, продат је у тиражу од преко 10 милиона примерака.

Америчко друштво књижара прогласило је роман *Алхемичар* најбољом књигом за младе у 1994. години, француски часопис *Elle* књигом године 1995, у Савезној Републици Југославији је добио награду „Златни бестселер“ Телевизије Београд и Вечерњих новости (1995, 1996).

Француска влада доделила је Паулу Коелју највише одликовање у области културе: *Вишез рега књижевности и уметности*.

Његова дела изванредног поетског стила, која подстичу нашу способност да сађамо, посредством језика који се не обраћа нашем разуму, већ нашим срцима – донела су му репутацију једног од 15 најпопуларнијих писаца на свету (према анкети часописа *Le Nouvel Economiste*)

Алхемичар је представљао тему мјузикла који је изведен у Јапану 1997. године; послужио је и као инспирација за симфонију коју је компоновао Валтер Тајб (чији је снимак пустила у продају фебруара 1998. компанија *BMG Classics*); а компанија *Warner Brothers* откупила је права са снимање филма.

Ову „својеврсну филозофску бајку“ критичари су поредили са Малим принцом Сент Егзиперија зато што одише животним оптимизмом и сан тумачи не као бекство него као начин спознавања скривене реалности.

Џон Рајт од Дербија, Алхемичар

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

869.0 (81)-31

КОЕЉО, Пауло
Alhemičar / Paulo Koeljo ; preveo sa portugalskog
Radoje Tatić. – 9. izd. – Beograd : Paideia, 1998
(Novi Sad : Budućnost). – 158 str. ; 17 cm. –
(Biblioteka Maštarije)

Prevod dela: O alquimista / Paulo Coelho. – Tiraž
10.000

ISBN 86-82499-97-5

ID=70459916

ЕЛЕКТРОНСКА ВЕРЗИЈА

писто је промијењено у ћирилицу ▪ поправљене су
малобројне грешке настале при уносу текста, при преводу и
при навођењу Библије ▪ задржане су илустрације исте као на
предњим и задњим корицама штампаног издања

ПлетиСан
2008.